

VESA KESKINEN & TERO LAHTI & ILKKA NIEMI & MATS STJERNBERG & IDA SUOLAHTI

PORMESTARIA VALITSEMASSA

VUODEN 2017 KUNNALLISVAALIT HELSINGISSÄ

1
TUTKIMUSKATSAUKSIA 2017

Helsinki

**TIEDUSTELUT
FÖRFRÅGNINGAR
INQUIRIES**

Vesa Keskinen, p. - tel. 09 310 36296
Tero Lahti, p. - tel. 09 310 36376
Ilkka Niemi, p. - tel. 09 310 36537
Ida Suolahti, p. - tel. 09 310 43575
etunimi.sukunimi@hel.fi

**JULKAISIJA
UTGIVARE
PUBLISHER**

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia,
kaupunkitutkimus ja -tilastot
Helsingfors stad, stadskansliet,
stadsforskning och -statistik
City of Helsinki, Executive Office,
Urban Research and Statistics

**OSOITE
ADRESS
ADDRESS**

PL 5500, 00099 Helsingin kaupunki
(Siltasaarenkatu 18–20 A)
PB 5500, 00099 Helsingfors stad
(Broholmsgatan 18–20 A)
P.O.Box 5500, FI-00099 City of Helsinki
Finland (Siltasaarenkatu 18–20 A)

**PUHELIN
TELEFON
TELEPHONE**

09 310 1612

**INTERNET
WWW.HEL.FI/KAUPUNKITIETO**

**TILAUKSET, JAKELU
BESTÄLLNINGAR, DISTRIBUTION
ORDERS, DISTRIBUTION**

p. – tel. 09 310 36293
tietokeskus.tilaukset@hel.fi

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot
Helsingfors stad, stadskansliet, stadsforskning och -statistik
City of Helsinki, Executive Office, Urban Research and Statistics

PORMESTARIA VALITSEMASSA

VUODEN 2017 KUNNALLISVAALIT HELSINGISSÄ

VESA KESKINEN & TERO LAHTI & ILKKA NIEMI &
MATS STJERNBERG & IDA SUOLAHTI

TUTKIMUSKATSAUKSIA
FORSKNINGSRAPPORTER
STUDY REPORTS

2017:1

KÄÄNNÖKSET
ÖVERSÄTTNING
TRANSLATIONS
Delingua Oy

KUVIOT
FIGURER
GRAPHS
Lotta Haglund
s. 11 Pirjo Lindfors, s. 13 & 15 Elisa Pulkkinen

TAITTO
LAYOUT
Lotta Haglund

KANSI
OMSLAG
COVER
Tarja Sundström-Alku
Kuva - Foto - Photo:
Lehtikuva / Antti Aimo-Koivisto

PAINO
TRYCKERI
PRINT
Edita Prima Oy, Helsinki 2017

PAINETTU
ISSN 2489-4087
ISBN 978-952-331-312-5

VERKOSSA
ISSN 2489-4095
ISBN 978-952-331-313-2

SISÄLLYS

Esipuhe	4
Förord	5
Preface	6
1 Vuoden 2017 kunnallisvaalit Helsingissä	7
Kaupunginvaltuustoon nousi valtuutettu kahdesta uudesta puolueesta	8
Helsingissä käytiin pormestarivaalit.....	8
2 Helsinkiläisten äänestysaktiivisuus	10
Äänestysaktiivisuus pitkästä aikaa yli 60 %	10
Naiset äänestivät miehiä ahkerammin.....	11
Suuria eroja äänestysaktiivisuudessa kaupungin eri osien välillä.....	13
Äänestysaktiivisuus pääkaupunkiseudulla	14
Vantaan äänestysaktiivisuus pääkaupunkiseudun matalin	14
3 Puolueiden kannatuksen alueelliset erot	15
Kallion ja muun Itäisen kantakaupungin ”Punavihreä Kupla”	19
4 Valtuusto ja valtuutetut	20
Helsingin kaupunginvaltuustossa on nyt kymmenen puoluetta.....	20
Vuodesta 1976 lähtien kaupunginvaltuutettuja on valittu 85.....	22
Valtuutetut ja asuinpaikka	22
5 Vuosien 1918 ja 1968 kunnallisvaalit	24
Naisten ja työväestön vaalit 1918	24
Nuorten ja naisten vaalit 1968.....	25
Lähdeluettelo	27
LIITTEET	28

Kuntavaalit järjestettiin Suomessa vuonna 2017 ensimmäistä kertaa keväällä, huhtikuun 9. päivänä. Helsingissä kuntavaalit olivat poikkeukselliset, sillä kaupunginvaltuuston lisäksi vaaleissa valittiin Helsingille ensimmäistä kertaa pormestari. Pormestarinvalinta sähköisti vaalitunnelmaa ja sai ihmiset vaaliurnille tavallista vilkkaammin. Äänestysaktiivisuus nousi Helsingissä 61,8 prosenttiin, mikä oli 4,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisessä vuoden 2012 lokakuussa järjestetyissä kuntavaaleissa. Helsingin suurimman puolueen paikan vei kokoomus ja pormestariksi valittiin puolueen pormestariehdokas Jan Vapaavuori, joka keräsi vaaleissa ylivoimaisesti suurimman äänimäärän.

Vaalien tulokset uutisoitiin lehdissä ja medioiden verkkosivuilla jo vaalipäivän iltana ja tarkennettuna heti vaalien jälkeisenä päivänä. Tässä julkaisussa vaalituloksia tarkastellaan Helsingin osalta lehdissä esiteltyjä näkökulmia tarkemmin. Erityisesti kiinnitetään huomiota helsinkiläisten äänestysaktiivisuudessa ja puolueiden kannatuksessa havaittuihin alueellisiin eroihin ja pyritään ymmärtämään näiden erojen taustalla vaikuttavia syitä. Lisäksi luodaan katsaus aikaisempien kuntavaalien historiaan Helsingissä.

Tulokset osoittavat, että Helsingissä on suuria eroja niin äänestysaktiivisuudessa kuin äänestyskäyttäytymisessäkin. Erot ovat yhteydessä väestön demografisessa rakenteessa ja sosioekonomisessa asemassa havaittaviin alueellisiin eroihin. Esimerkiksi julkisuudessa paljon keskustelua herättänyt itäisen kantakaupungin ”punavihreä kupla” näyttää tulosten perusteella varsin todelliselta. Kallion peruspiirin alueella joka toinen äänestäjästä (51,8 %) äänesti kevään kuntavaaleissa joko vihreitä tai vasemmistoliittoa. Koko kaupungin tasolla näiden kahden puoleen yhteenlaskettu osuus äänistä oli reilu kolmannes (35,3 %). Myös vaaleissa valittujen kaupunginvaltuutettujen alueellisessa painottumisessa on merkittäviä eroja. Eniten valtuutettuja valittiin kantakaupungin asuinalueilta ja vähiten yksittäisiltä lähiöalueilta. Tämä herättää kysymyksen edustuksellisen demokratian toteutumisesta paikallistasolla.

Helsingissä kesäkuussa 2017

Katja Vilkama
Tutkimuspäällikkö

FÖRORD

År 2017 ordnades kommunvalet i Finland för första gången på våren, den 9 april. I Helsingfors var kommunvalet exceptionellt, eftersom det förutom stadsfullmäktige för första gången också valdes en borgmästare i staden. Valet av borgmästare elektrifierade valstämningen och gjorde att väljarna var mer aktiva än vanligt med att ta sig till urnorna för att rösta. Valdeltagandet i Helsingfors steg till 61,8 procent, vilket var 4,4 procentenheter mera än i föregående kommunval i oktober 2012. Platsen som Helsingfors största parti vanns av Samlingspartiet och till borgmästare valdes partiets borgmästarkandidat Jan Vapaavuori som fick det överlägset högsta röstetalet.

Valresultatet förkunnades i tidningarna och på massmediernas webbplatser redan på valdagskvällen och preciserades genast dagen därpå. I den här publikationen granskas valresultatet i Helsingfors noggrannare än ur de perspektiv som presenterats i tidningarna. Särskilt uppmärksammas helsingforsarnas valdeltagande och de regionala skillnader som fastställts i fråga om stödet för partierna och man strävar efter att förstå orsakerna bakom dessa skillnader. Dessutom görs en historisk översikt över tidigare kommunval i Helsingfors.

Resultaten visar att det råder stora skillnader i Helsingfors både i fråga om valdeltagandet och i fråga om röstningsbeteendet. Skillnaderna är förknippade med de regionala skillnader som kan skönjas i befolkningens demografiska struktur och socioekonomiska ställning. Till exempel den "rödgröna bubblan" som väckt mycket debatt i offentligheten verkar utgående från resultaten vara tämligen verklig. I vårens kommunval röstade varannan väljare (51,8 %) i Berghälls grunddistrikt antingen på de Gröna eller Vänsterförbundet. I hela staden fick dessa två partier sammanlagt drygt en tredjedel av rösterna (35,3 %). Det råder också betydande skillnader i fråga om den regionala betoningen av de i valet valda stadsfullmäktigeledamöterna. Flest ledamöter valdes från bostadsområdena i stamstaden medan det minsta antalet ledamöter kom från enskilda närområden. Detta väcker frågan om hur den representativa demokratin förverkligas på lokal nivå.

I Helsingfors i juni 2017

Katja Vilkkama
forskningschef

PREFACE

In 2017, for the first time, the municipal elections took place in spring, on 9 April. In Helsinki, the 2017 municipal elections were exceptional, as the results would determine not only the formation of the City Council, but also who would become Helsinki's first mayor under the new governance system where the mayoral election is tied to the result of the popular vote. The fact that a mayor was being elected gave energy to the election and made the polling stations unusually busy. In Helsinki, voter turnout increased to 61.8 per cent, which is 4.4 percentage points higher than in the previous election organised in October 2012. The National Coalition Party was the largest party in Helsinki, and the party's mayoral candidate, Jan Vapaavuori, who received by far the largest number of votes in the election, was elected as mayor.

The results of the elections were reported in the news and media websites already on the evening of the election day, with corrected results available on the following day. This publication examines the results in Helsinki in more detail than the reports in newspapers. Particular attention is paid to the district-level differences in voter turnout and the support of political parties with the aim of understanding the underlying reasons. In addition, the history of municipal elections is reviewed.

The results indicate that there are great differences in voter turnout and voting behaviour among the inhabitants of Helsinki. The differences are linked to the district-level variations in the demographic structure and socioeconomic status of the population. For example, according to the results, the often discussed "Green left" bubble in the eastern parts of central Helsinki is, in fact, real. In the Kallio district, every second voter (51.8%) voted for the Green League or the Left Alliance in the municipal election. On the city level, the two parties together received just slightly more than one third of the votes (35.3%). In addition, the distribution of the elected councillors between different areas is significantly uneven. The largest number of councillors were elected from the central areas, while the fewest councillors came from individual suburban areas. This raises the question of whether representative democracy succeeds on the local level.

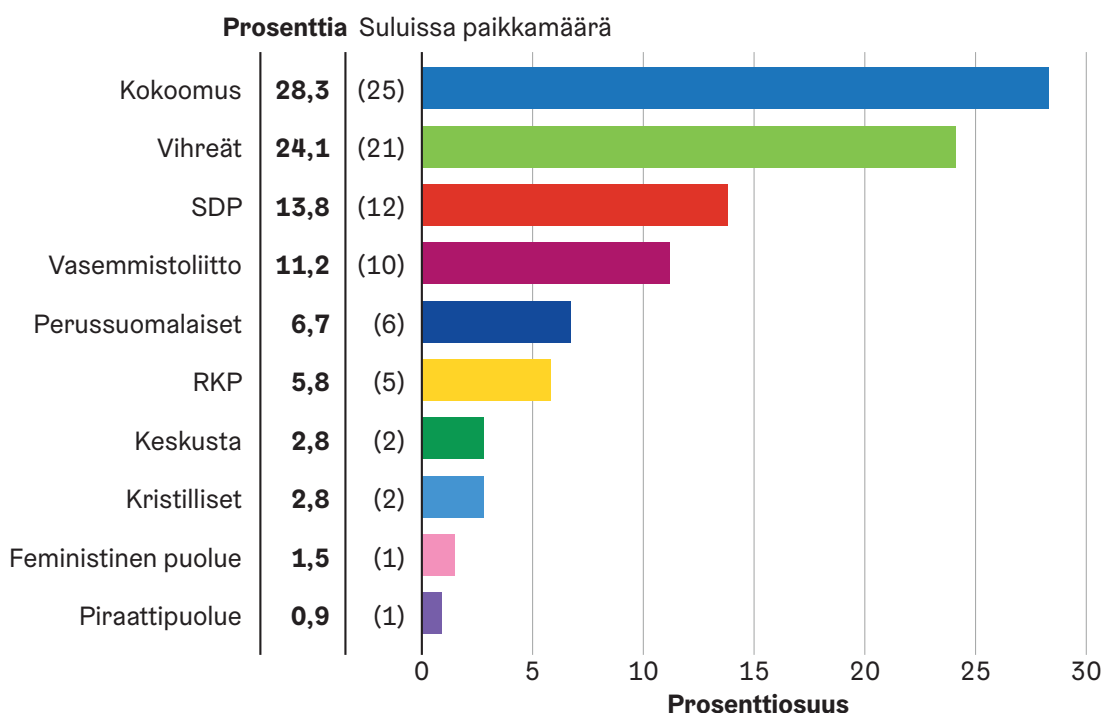
Helsinki, June 2017

Katja Vilkama
Research Director

1 VUODEN 2017 KUNNALLISVAALIT HELSINGISSÄ

Vuoden 2017 kunnallisvaalit pidettiin 9.4.2017. Sää vaalipäivänä oli pilvipoutainen, ja lämpötila oli vuodenajalle tyypillisesti noin viisi astetta plussan puolella. Vaalien ennakköäntestyspäivät olivat 29.3.–4.4.2017. Helsingissä suurimman äänisaaliin sai Kansallinen Kokoomus, joka on pitänyt suurimman puolueen paikkaa Helsingissä yhtäjaksoisesti vuoden 1976 kuntavaaleista lähtien. Kokoomus sai yhteensä 28,3 % äänistä ja saavutti siten 1,4 prosenttiyksikköä korkeamman ääniosuuden kuin edellisissä vuoden 2012 kuntavaaleissa. Kokoomuksen valtuutettujen määrä kasvoi kahdella. Se on selvästi valtuuston suurin ryhmä neljän valtuutetun erolla Vihreisiin.

Kuvio 1. Puolueiden kannatus ja valtuustopaikkojen jakauma kunnallisvaaleissa Helsingissä 2017

Lähde: Tilastokeskus, Statfin.

Toiseksi suurimmaksi puolueeksi Helsingissä päätyi jo kolmannen kerran peräkkäin Vihreät, joka sai helsinkiläisten äänistä 24,1 %. Vihreiden äänisaalis kasvoi lähes kaksi prosenttiyksikköä. Paikkamäärä kasvoi samoin kuin Kokoomuksella kahdella 21 valtuustopaikkaan.

Kolmanneksi eniten ääniä keräsi Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP). Sen äänimäärä tosin koki edellisiin vaaleihin verrattuna kaikista puolueista suurimman pudotuksen: vähennystä tuli tasan 3,0 prosenttiyksikköä. Sosiaalidemokraattien osuus kaikista äänistä oli 13,8 %. Valtuustossa paikkamäärä putosi kolmella 15:sta 12 valtuustopaikkaan.

Neljänneksi suurin valtuustoryhmä on Vasemmistoliitolla, joka sai 11,2 %:n osuudella äänistä kymmenen valtuustopaikkaa.

Perussuomalaiset saivat 6,7 % äänistä ja kuusi valtuustopaikkaa, ja Suomen ruotsalainen kansanpuolue (RKP) 5,8 % ja viisi paikkaa. Suomen Keskusta sekä Suomen Kristillisdemokraatit saivat molemmat 2,8 % äänistä ja kumpikin kaksi valtuustopaikkaa.

Kunnallisvaaleissa oli Helsingissä vuonna 2017 yhteensä 1 084 ehdokasta. Valituksi tuli 85 henkilöä eli vajaat 8 prosenttia ehdokkaista. Edellisissä vuoden 2012 kunnallisvaaleissa ehdokkaita oli 1 064.

Kaupunginvaltuustoon nousi valtuutettu kahdesta uudesta puolueesta

Uusia poliittisia tuulia Helsingin kaupunginvaltuustoon toivat Feministinen puolue (FP) ja Piraattipuolue (PP), jotka saivat kumpainenkin vuoden 2017 vaaleissa historiallisesti ensimmäisen edustajansa kaupunginvaltuustoon. Feministisen puolueen äänisaalis oli 1,5 % ja Piraattipuolueen 0,9 %.

Kaikkiaan Helsingin kaupunginvaltuustossa on vuoden 2017 kesäkuussa yhteensä kymmenen puolueen edustajia. Puolueiden määrä kasvoi valtuustossa yhdellä, kun Feministinen puolue ja Piraattipuolue tulivat valtuustoon Suomen kommunistisen puolueen (SKP:n) pudotessa sieltä.

Helsingissä oli vuoden 2017 vaaleissa yhteensä 166 äänestyspaikkaa. Niistä 165 oli asuinaluepohjaisia noin 3 000 asukkaan alueita. Äänestysalue 90A oli tarkoitettu ilman vakituista osoitetta oleville. Se oli myös Helsingin suurin äänestysalue yhteensä 17 765 äänioikeutettuaan. Helsingin asukasmäärältään pienin äänestysalue kuntavaaleissa oli Santahamina (278 äänioikeutettua) ja suurin alueeseen sidottu alue Vartioharju A (4 233 äänioikeutettua). Hylättyjä ääniä annettiin Helsingissä vuoden 2017 kuntavaaleissa yhteensä 1 126.

Helsingissä käytiin pormestarivaalit

Vuoden 2017 kuntavaalit olivat Helsingissä poikkeukselliset, sillä niiden yhteydessä Helsinkiin valittiin ensimmäistä kertaa pormestari. Kaikki kahdeksan eduskuntapuoluetta asettivatkin vaaleihin omat pormestariehdokkaansa. Heidät myös valittiin valtuustoon. Ylivoimaisesti suurimman äänimäärän keräsi Kokoomuksen pormestariehdokas Jan Vapaavuori, joka sai Suomen kuntavaalien historian suurimman henkilökohtaisen äänimäärän: 29 745 ääntä. Pelkästään henkilökohtaisilla äänillään Vapaavuori olisi ollut ”kuudenneksi suurin puolue” Helsingissä. Hän sai myös yli 20 000 ääntä enemmän kuin toiseksi suurimman henkilökohtaisen äänimäärän kerännyt Anni Sinnemäki, joka oli Vihreiden pormestariehdokas.

Jan Vapaavuori (Kokoomus) oli ääniharava myös vuoden 2012 kuntavaaleissa. Tuolloin hänen äänimääränsä oli 7 894. Vuoden 2008 ääniharava oli Helsingissä Osmo Soininvaara (Vihreät), joka sai tuolloin 8 614 ääntä.

Toinen vuoden 2017 kuntavaaleihin liittynyt erikoisuus oli se, että vaalit järjestettiin nyt ensimmäistä kertaa keväällä. Edelliset kuntavaalit oli järjestetty lokakuussa, mutta uuden vuonna 2015 säädetyn kuntalain mukaan vaalipäivä siirrettiin lokakuulta huhtikuulle. Kuntavaalipäivä on jatkossa huhtikuun kolmas sunnuntai – tai viikkoa aiemmin, jos kolmas sunnuntai on pääsiäissunnuntai, kuten tänä vuonna oli.

Vuoden 2017 kuntavaalien yhteydessä Helsinkiin valittiin ensimmäistä kertaa pormestari. Kaikki eduskuntapuolueet asettivat omat pormestariehdokkaansa. Heistä kaikki valittiin valtuustoon ja he saivat ääniä seuraavasti:

Jan Vapaavuori	Kokoomus	29 745
Anni Sinnemäki	Vihreät	8 841
Tuula Haatainen	SDP	7 451
Paavo Arhinmäki	Vasemmistoliitto	5 405
Eva Biaudet	RKP	3 622
Laura Kolbe	Keskusta	1 993
Mika Ebeling	Kristillisdemokraatit	1 439
Mika Raatikainen	Perussuomalaiset	1 407

2 HELSINKILÄISTEN ÄÄNESTYSAKTIIVISUUS

Helsingissä oli yhteensä 527 982 äänioikeutettua kunnallisvaaleissa 2017. Heistä äänensä antoi 325 225 henkilöä eli äänestysprosentiksi muodostui 61,8 %.

Äänestysprosentti oli 3,0 prosenttiyksikköä suurempi kuin koko Suomessa ja 4,4 prosenttiyksikköä suurempi kuin Helsingin edellisissä vuoden 2012 lokakuussa järjestetyissä kuntavaaleissa. Kuntavaaleissa on Helsingissä ollut 2000-luvulla keskimäärin selvästi pienempi äänestysprosentti kuin eduskunta- ja presidentinvaaleissa.

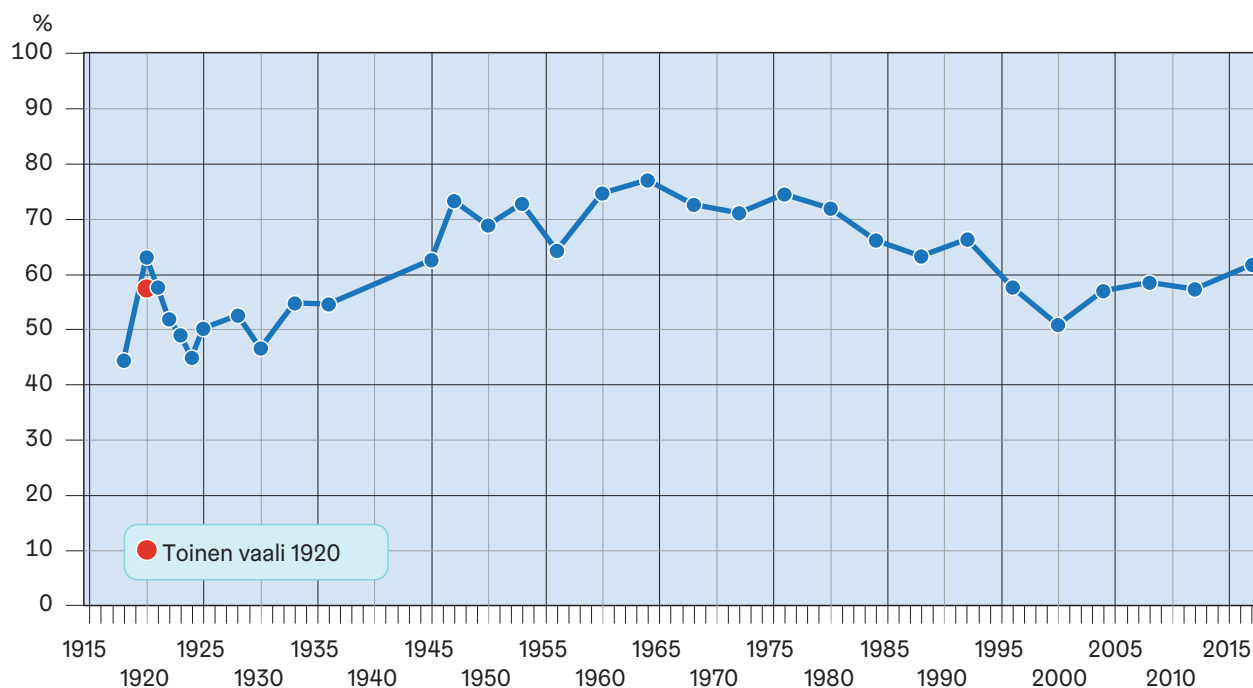
Edellisissä eduskuntavaaleissa vuonna 2015 äänestysprosentti oli Helsingissä 75,1 % ja vuoden 2012 presidentinvaaleissa ensimmäisellä kierroksella peräti 76,6 % ja toisellakin kierroksella 74,8 %. Helsingin vaalipiirin äänestysprosentti oli kaikissa mainituissa vaaleissa selvästi koko maan keskiarvoa korkeampi.

Ainoastaan europarlamenttivaalit ovat viime aikoina hävinneet kuntavaalien äänestysprosentille. Ero on ollut erittäin selkeä. Edellisissä vuoden 2014 europarlamenttivaaleissa äänesti äänioikeutetuista helsinkiläisistä 52,6 %. Koko maassa äänioikeuttaan käytti tuolloin vain 41,0 % äänioikeutetuista.

Äänestysaktiivisuus pitkästä ajasta yli 60 %

Kuntavaalien äänestysaktiivisuus ylsi Helsingissä ensimmäistä kertaa yli 60 prosentin sitten vuoden 1992. Toisen maailmansodan jälkeisen ajan pohjakosketus kuntavaalien äänestysprosentissa koettiin vuoden 2000 vaaleissa, jolloin vain 50,9 prosenttia helsinkiläisistä äänioikeutetuista äänesti.

Kuvio 2. Helsingiläisten äänestysaktiivisuus (%) kunnallisvaaleissa 1918–2017

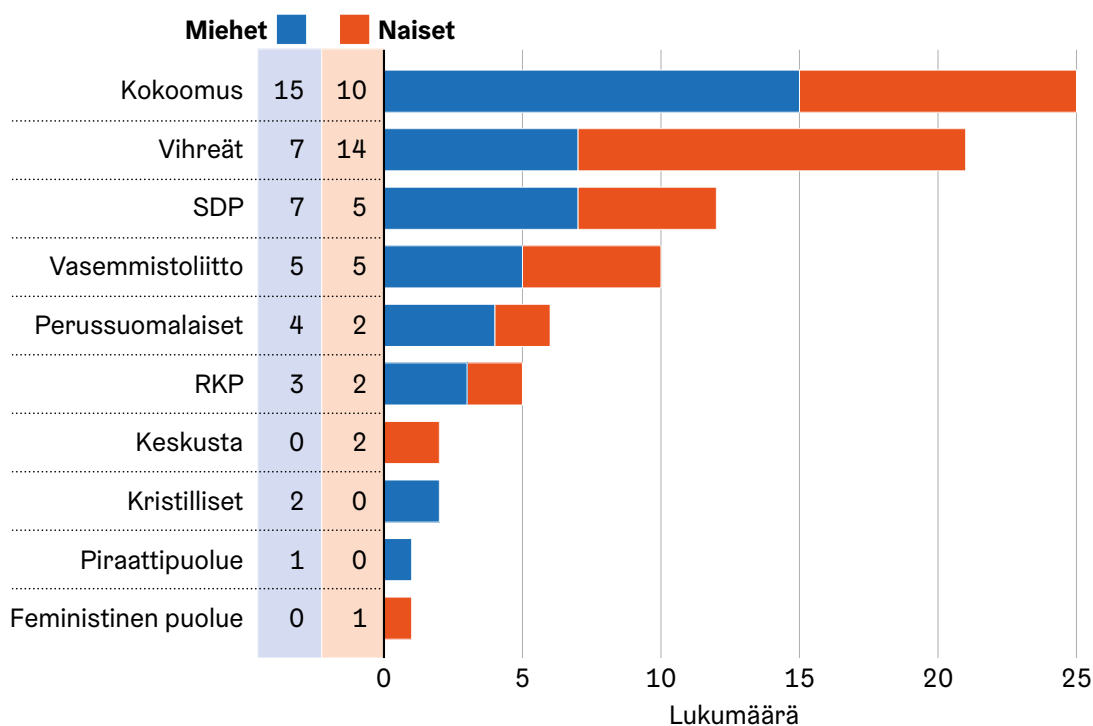
Lähde: Tilastokeskus, Statfin.

Huipussaan äänestysaktiivisuus oli muutenkin poliittisesti aktiivisilla 1960- ja 1970-luvuilla, jolloin äänestysaktiivisuus oli koko kaupungissa kautta linjan yli 70 %. Korkein äänestysprosentti kuntavaaleissa onkin ollut vuoden 1964 kuntavaaleissa, jolloin 77,2 % helsingiläisistä kävi uurnilla.

Naiset äänestivät miehiä ahkerammin

Huomionarvoisa seikka oli myös se, että naiset äänestivät kuntavaaleissa 2017 Helsingissä miehiä vilkkaammin. Näin on ollut Helsingissä jo useissa vaaleissa. Kuntavaaleissa naisista äänesti 63,7 % ja miehistä 59,6 % eli ero oli 4,1 prosenttiyksikköä. Selityksenä suureen sukupuolten väliseen äänestysaktiivisuuden eroon voi olla se, että naisten osuus ehdokkaista ja myös valtuutetuista on kasvanut.

Kuvio 3. Vuonna 2017 Helsingin kaupunginvaltuustoon valitut miehet ja naiset puolueen mukaan

Lähde: Tilastokeskus.

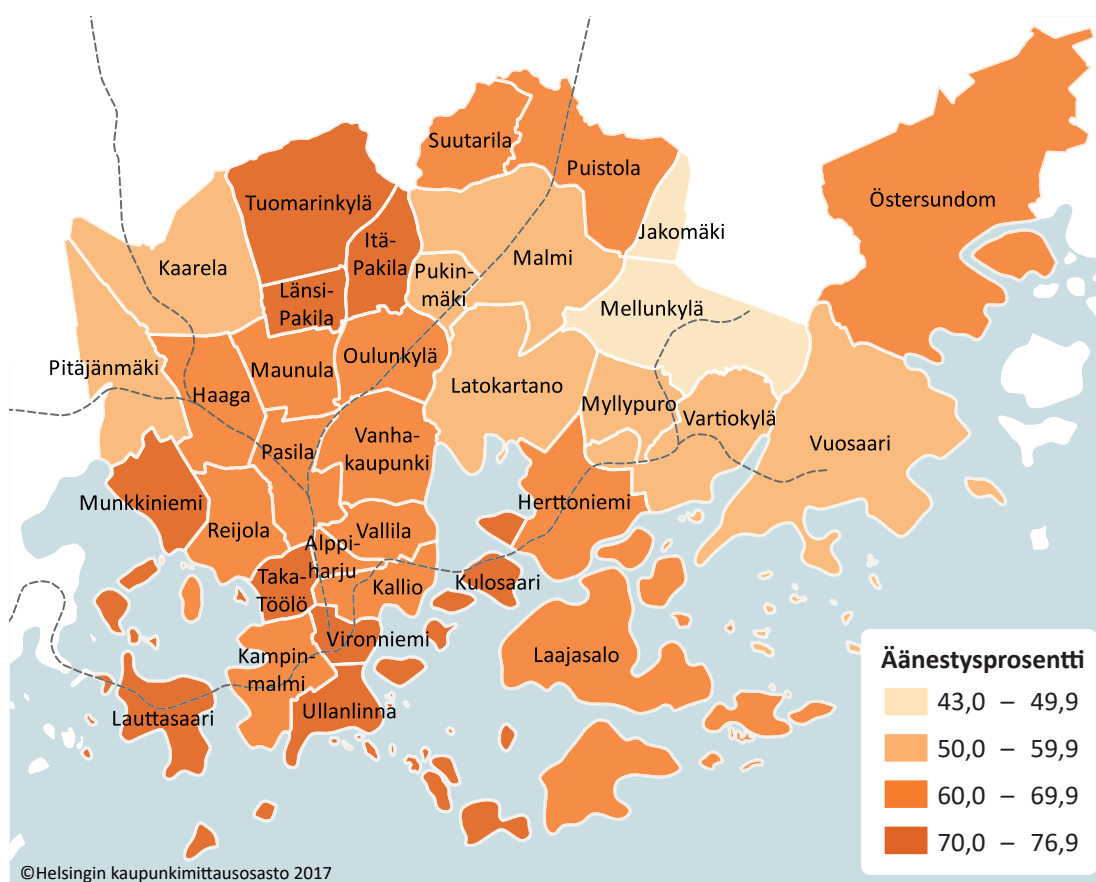
Naiset äänestävät suhteellisesti enemmän naisehdokkaita. Naisten osuus valtuutetuista on tasaisesti kasvanut. Vuoden 2008 vaalien jälkeen naisten määrä valtuutetuista oli ensi kertaa suurempi kuin miesten – 43 valtuutettua. Nyt käydyissä vaaleissa sukupuolten voimasuhteet olivat 44 (miehet) – 41 (naiset).

Lisäksi voi olla myös niin, että naiset kokevat äänestämisen tärkeämpänä tapana vaikuttaa kuin miehet.

Suuria eroja äänestysaktiivisuudessa kaupungin eri osien välillä¹

Helsingin alueiden äänestysprosentti on vaalista toiseen vaihdellut paljon eri äänestysalueiden välillä. Näin kävi myös nyt käydyssä vaalissa, jolloin vilkkaimmalla äänestysalueella äänestettiin lähes kaksi kertaa aktiivisemmin kuin hiljaisimmalla alueella. Helsingin äänestysalueista suurin äänestysprosentti oli Tuomarinkylän peruspiiriin kuuluvassa Paloheinässä (81,2 %). Myös Töölössä, Lauttasaarella, Munkkiniemessä, Toukolassa ja Ullanlinnassa äänestettiin ahkerasti. Pienin äänestysprosentti oli puolestaan Kontula C:ssä (41,1 %). Alle 50 % äänestysaktiivisuuteen jäätiin myös mm. Itäkeskuksessa, Jakomäessä, Kivikossa, Kurkimäessä ja Ylä-Malmilla. Peruspiiritasolla äänestysprosentti vaihteli 43:n ja 77:n prosentin välillä (katso kuvio 4 ja katso myös liitetaulukko 1).

Kuvio 4. Äänestysaktiivisuus Helsingissä peruspiireittäin vuoden 2017 kunnallisvaaleissa

Äänestysaktiivisuudessa havaittavien alueellisten erojen tarkempi tarkastelu osoittaa, että äänestysprosentti jäi selvästi matalammaksi korkeamman työttömyysasteen ja alimman tuloviidenneksen alueilla, ja vastaavasti vilkkaimmin äänestettiin matalamman työttömyyden ja ylimmän tuloviidenneksen alueilla. Alueen sosioekonominen status on siis selvästi yhteydessä äänestysaktiivisuuteen.

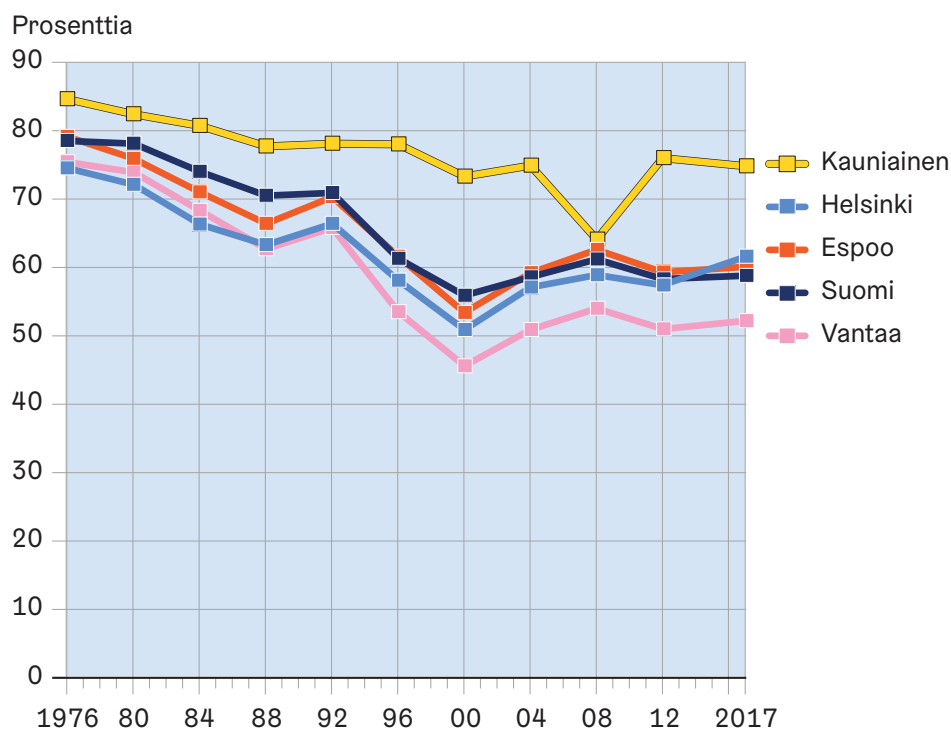
1 Äänestysalueet eivät täysin noudata peruspiirien rajoja. Vallilan peruspiiriin kuuluva ns. konepaja-alue 2201 kuuluu Alppilan äänestysalueeseen 12D. Reijolan peruspiiriin kuuluva ns. Korppaanmäen alue Pikku Huopalahdesta kuuluu Haagan äänestysalueeseen 29A. Puistolan peruspiiriin kuuluva 415 Alppikylän osa-alue kuuluu Jakomäen äänestysalueeseen 41C. Äänestysalueet ja peruspiirit on esitetty liitekartassa 1.

Äänestysaktiivisuus pääkaupunkiseudulla

Kuntavaalien aktiivisimmat äänestäjät pääkaupunkiseudulla on kaupunkitasolla helppo löytää: he löytyvät Kauniaisista. Kauniaisissa äänestysaktiivisuus on pysytellyt viimeiset 40 vuotta yhtä poikkeusta lukuun ottamatta kuntavaaleissa yli 70 prosentin.

Sama trendi jatkuu. Myös vuoden 2017 vaaleissa Kauniaisten ero toiseksi vilkkaimmin äänestäneeseen pääkaupunkiseudun kaupunkiin eli Helsinkiin oli 13,0 prosenttiyksikköä (74,8 % ja 61,8 %).

Kuvio 5. Äänestysaktiivisuus kunnallisvaaleissa pääkaupunkiseudun kunnissa ja Suomessa 1976–2017

Vantaan äänestysaktiivisuus pääkaupunkiseudun matalin

Muut pääkaupunkiseudun kooltaan Kauniaisia paljon suuremmat kaupungit ovat puolestaan olleet äänestysaktiivisuudessa viimeiset 40 vuotta huomattavasti lähempänä toisiaan. 2000-luvulla Vantaan äänestysprosentti on tosin jäänyt hieman jälkeen muista suurista kaupungeista, ja se oli jopa alle 50 prosenttia vuoden 2000 vaaleissa. Vuonna 2017 vantaalaisista äänioikeutetuista 52,3 % käytti oikeuttaan. Kasvua edellisiin vuoden 2012 vaaleihin oli 1,3 %. Koko maan keskiarvosta Vantaa jäi silti 6,5 prosenttiyksikköä.

Helsingin ja Espoon äänestysaktiivisuus on sen sijaan pysytellyt erityisesti vuoden 1997 kuntavaalien jälkeen varsin lähellä koko maan äänestysaktiivisuuden keskiarvoa. Espoon äänestysaktiivisuus on ollut viimeiset 40 vuotta koko ajan hieman Helsingin äänestysaktiivisuutta korkeampi, mutta vuoden 2017 kuntavaaleissa helsinkiläiset äänestivät pitkästä aikaa espoolaisia ahkerammin (lukemin 61,8 % ja 60,1 %). Myös espoolaisten äänestysaktiivisuus kasvoi, joskin vähemmän kuin Helsingissä eli 0,8 prosenttiyksikköä. Molemmat suuret kaupungit olivat äänestysaktiivisuudeltaan koko maan keskiarvon yläpuolella, kuten myös edellisissä kuntavaaleissa – joskin tällä kertaa aiempaa selvemmin numeroin.

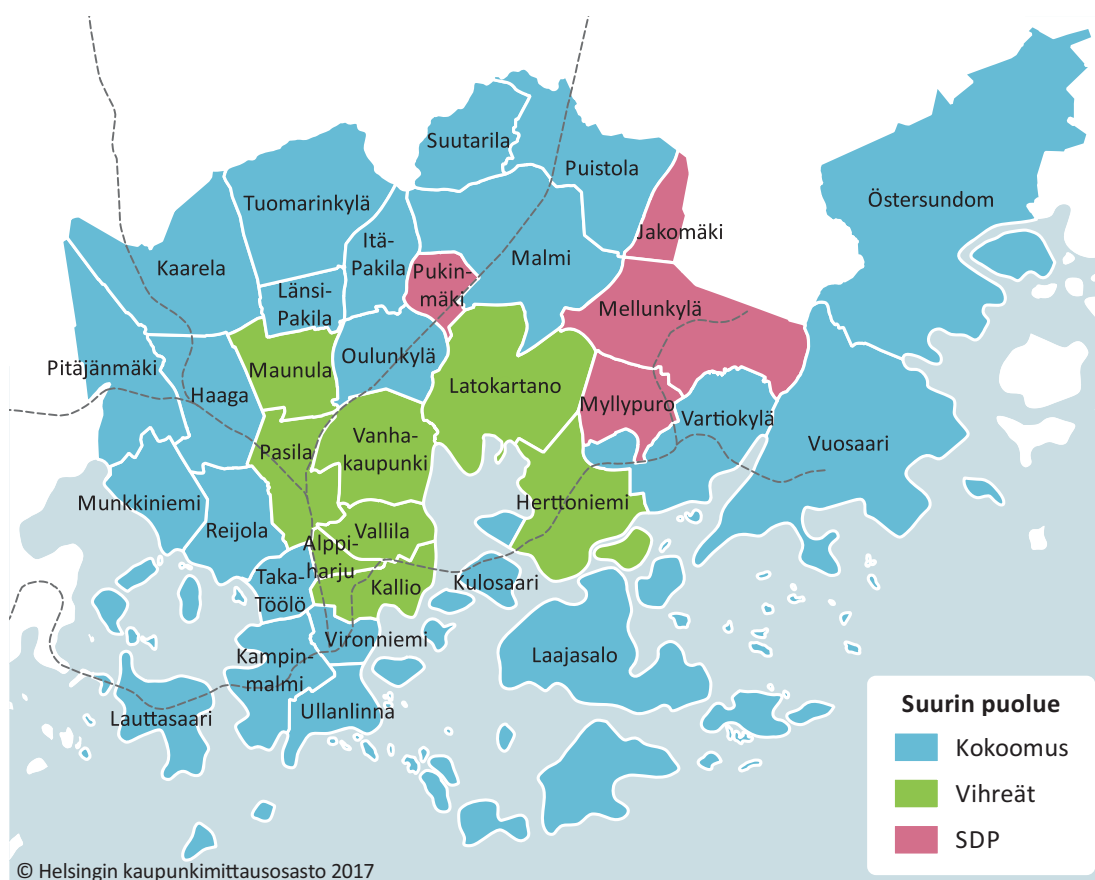
3 PUOLUEIDEN KANNATUKSEN ALUEELLISET EROT

Helsingissä suurimpina puolueina ovat Kokoomus ja Vihreät. Korkeimmillaan Kokoomuksen kannatus oli Länsi-Pakilan peruspiirissä, missä puoluetta kannatti puolet, 50,3 prosenttia äänestäneistä. Suurella osalla Kokoomuksen vahvoista kannatusalueista myös äänestysprosentti oli kaupungin keskitasoa korkeampi.

Vihreät oli suurin puolue kaikissa Keskisen suurpiirin peruspiireissä sekä Maunulan, Latokartanon ja Herttoniemen peruspiireissä. Korkeimmillaan vihreiden kannatus ylsi 35,9 prosenttiin Alppiharjun peruspiirissä. Kaikilla Vihreiden vahvoilla kannatusalueilla Keskisen suurpiirin peruspiireissä äänestysprosentti ylitti kaupungin keskitason.

SDP oli Helsingissä kolmanneksi eniten ääniä saanut puolue. Se oli suurin puolue Pukinmäen, Jakomäen, Mellunkylän ja Myllypuron peruspiireissä.

Kuvio 6. Suurin puolue peruspiireittäin vuoden 2017 kunnallisvaaleissa

Taulukko 1. Puolueiden kannatus Helsingin suurpiireissä ja peruspiireissä 2017

	Puolueiden kannatus, prosenttia											
	Yh- teen- sä	KOK	VIHR	SDP	VAS	PS	RKP	KESK	KD	Femin. puolue	Piraatti- puolue	Muut puolu- eet
091 HELSINKI	100	28,3	24,1	13,8	11,2	6,7	5,8	2,8	2,8	1,5	0,9	1,9
ETELÄINEN SUURPIIRI	100	40,1	24,5	6,1	7,0	3,1	11,8	2,3	1,4	1,6	0,7	1,2
<i>Peruspiiri:</i>												
Vironniemi	100	39,4	26,3	7,1	8,3	2,8	8,3	2,7	1,5	1,8	0,6	1,3
Ullanlinna	100	39,6	23,7	5,3	7,0	2,9	14,6	1,9	1,2	1,9	0,8	1,1
Kampinmalmi	100	39,5	24,6	5,9	7,4	2,9	12,4	2,2	1,3	1,8	0,7	1,2
Taka-Töölö	100	37,5	27,5	6,8	8,1	3,5	8,9	2,5	1,6	1,6	0,6	1,4
Lauttasaari	100	43,7	22,5	6,2	5,0	3,7	12,0	2,5	1,5	1,0	0,5	1,3
LÄNTINEN SUURPIIRI	100	29,0	24,4	13,4	9,5	6,5	6,4	3,4	3,1	1,4	0,9	2,0
<i>Peruspiiri:</i>												
Reijola	100	28,7	28,5	10,8	10,4	5,0	6,8	3,0	2,4	1,8	0,9	1,8
Munkkiniemi	100	42,2	22,4	7,8	5,8	3,5	10,5	2,6	2,2	1,0	0,6	1,5
Haaga	100	26,4	26,3	12,9	10,4	6,2	6,2	4,0	3,2	1,6	0,9	2,0
Pitäjänmäki	100	27,3	23,1	15,7	9,0	8,7	4,5	3,5	3,3	1,4	1,2	2,4
Kaarela	100	22,5	21,7	18,9	11,2	9,0	4,4	3,6	4,1	1,1	1,0	2,5
KESKINEN SUURPIIRI	100	18,0	33,3	11,4	18,3	4,8	3,5	2,0	2,0	2,9	1,4	2,4
<i>Peruspiiri:</i>												
Kallio	100	19,0	34,4	10,2	17,4	4,5	3,0	2,1	1,8	3,6	1,6	2,5
Alppiharju	100	20,4	34,9	9,5	17,2	4,4	3,6	2,0	1,6	2,7	1,5	2,3
Vallila	100	14,3	35,2	10,9	19,9	5,1	3,7	1,6	2,0	3,3	1,3	2,6
Pasila	100	20,2	26,7	16,7	15,1	6,4	3,6	3,1	2,8	1,8	1,5	2,2
Vanhakaupunki	100	16,7	31,9	13,0	20,3	4,7	4,0	1,9	2,0	2,2	1,0	2,4
POHJOINEN SUURPIIRI	100	34,6	20,9	14,1	9,5	6,4	4,3	3,4	2,6	1,2	0,7	2,2
<i>Peruspiiri:</i>												
Maunula	100	21,4	21,5	17,2	14,7	7,5	4,0	3,1	3,0	1,9	0,9	5,0
Länsi-Pakila	100	50,3	17,8	10,6	5,0	4,7	4,6	3,1	2,1	0,5	0,5	0,9
Tuomarinkylä	100	45,3	17,6	11,2	5,6	6,5	5,0	3,8	2,3	1,1	0,6	1,1
Oulunkylä	100	28,7	23,9	15,6	10,9	6,7	3,8	3,6	2,7	1,3	0,8	1,9
Itä-Pakila	100	45,4	17,6	11,3	5,5	6,5	5,0	3,8	2,3	1,1	0,6	1,0
KOILLINEN SUURPIIRI	100	23,6	19,8	19,3	11,4	10,2	3,1	4,0	4,4	1,0	0,9	2,1
<i>Peruspiiri:</i>												
Latokartano	100	20,5	26,4	16,8	12,6	8,1	2,7	4,1	4,1	1,4	1,0	2,2
Pukinmäki	100	20,8	19,5	21,8	12,2	9,8	2,8	4,3	4,9	1,0	1,0	1,9
Malmi	100	25,3	18,1	19,3	10,8	10,3	3,8	4,0	4,5	0,9	0,8	2,1
Suutarila	100	26,6	16,6	20,3	9,3	12,2	3,2	4,1	4,4	0,8	0,8	1,7
Puistola	100	28,4	16,2	19,0	11,0	10,5	3,0	3,8	4,4	0,9	0,9	2,0
Jakomäki	100	15,7	13,9	25,0	13,8	16,4	2,1	3,8	4,9	0,5	1,3	2,8

Taulukko 1. Puolueiden kannatus Helsingin suurpiireissä ja peruspiireissä 2017, jatkuu...

	Puolueiden kannatus, prosenttia											
	Yh-teen-sä	KOK	VIHR	SDP	VAS	PS	RKP	KESK	KD	Femin. puolue	Piraatti-puolue	Muut puolueet
KAAKKOINEN SUURPIIRI	100	29,9	23,1	14,0	11,7	6,8	5,4	2,2	2,8	1,3	0,7	2,0
<i>Peruspiiri:</i>												
Kulosaari	100	44,0	20,0	5,5	6,5	3,6	14,9	2,1	1,0	0,7	0,6	1,0
Herttoniemi	100	22,7	25,8	16,2	14,7	7,4	3,8	1,9	2,8	1,6	0,7	2,3
Laajasalo	100	37,7	19,7	12,7	8,4	6,6	5,6	2,8	3,1	0,8	0,8	1,8
ITÄINEN SUURPIIRI	100	23,3	17,5	22,6	11,2	10,8	4,5	2,8	4,0	0,8	0,6	1,9
<i>Peruspiiri:</i>												
Vartiokylä	100	29,6	18,5	18,8	10,0	9,5	5,2	2,2	3,1	1,0	0,6	1,5
Myllypuro	100	20,0	19,3	23,5	12,9	9,7	3,9	2,9	4,2	0,7	0,6	2,3
Mellunkylä	100	17,5	14,9	26,6	12,8	13,6	3,5	2,7	4,6	0,7	0,7	2,4
Vuosaari	100	25,2	18,7	21,3	10,1	9,5	5,2	3,3	3,9	0,7	0,5	1,6
ÖSTERSUNDOMIN SUURPIIRI	100	41,3	14,3	6,5	2,8	8,1	18,7	3,5	3,7	0,1	0,1	0,8
Äänestysalue 090A	100	18,3	24,1	15,3	15,6	8,5	4,6	2,8	3,9	2,6	1,8	2,6

Lähde: Tilastokeskus, 20.–23.5.2017.

Vasemmistoliiton kannatus on vahvinta Keskisen suurpiirin Kallion, Alppiharjun, Vallilan, Pasilan ja Vanhankaupungin peruspiireissä. Perussuomalaisia kannatetaan suhteellisesti eniten Koillis- ja Itä-Helsingissä – Jakomäen, Puistolan ja Suutarilan peruspiireissä sekä Vartiokylän ja Vuosaaren peruspiireissä. RKP:tä kannatetaan suhteellisesti eniten Östersundomin ja Kulosaaren lisäksi Eteläisen suurpiirin Vironniemen, Kampinmalmin ja Taka-Töölön peruspiireissä. Kristillisdemokraatteja äänestetään eniten Vuosaaren lisäksi Kollisen suurpiirin Latokartanon, Malmin, Puistolan ja Suutarilan peruspiireissä. Pienpuolueet Piraattipuolue ja Feministinen puolue keräävät Vihreiden ja Vasemmistoliiton tapaan suhteellisesti eniten äänestäjiä Keskisestä suurpiiristä.

Äänestyskäyttäytymisen alueellisten erojen tarkempi tarkastelu osoittaa, että erot suosituimmissa puolueissa selittyvät osin alueiden sosioekonomisella rakenteella. Eri puolueiden kannatusluvut vaihtelevat selvästi alueen tulo- ja koulutusrakenteen sekä alueen työttömyysasteen mukaan.

Selkeimpinä erot näkyvät, kun tarkastellaan alueen tulotason yhteyttä äänestämiseen. Helsingin kolme suurinta puoletta, Kokoomus, Vihreät ja SDP, olivat kolme suosituinta puoluetta kaikissa muissa alueluokissa paitsi ylimpään tuloviidennekseen kuuluvilla alueilla, joskin kärjen sijoitukset vaihtelivat. Ylimpään tuloluokkaan kuuluvilla alueilla kolmen kärki oli Kokoomus, Vihreät ja RKP. Vihreät olivat suosituimpia alimpaan tuloviidennekseen kuuluvilla alueilla, kokoomus keskimmäisestä tuloviidenneksestä ylempiin kuuluvilla alueilla (taulukko 2).

Taulukko 2. Äänestämisen eri tulotason alueilla Helsingissä kunnallisvaaleissa 2017 (*alueet jaettu 15 vuotta täyttäneen väestön keskitulojen mukaan 31.12.2014, kolme suosituinta puoluetta eri alueluokissa / koulutusviidenneksissä on taulukossa lihavoituna*)

	Koulutusviidennes, äänestysprosentti				
	Alin (n= 5)	Toiseksi alin (n= 7)	Keskimmäinen (n= 7)	Toiseksi korkein (n= 7)	Korkein (n= 7)
Äänestysprosentti	55,5	61,4	61,6	69,4	72,6
Kokoomus	18,3	21,3	24,7	36,1	42,1
SDP	20,7	16,2	16,1	10	6,7
Keskusta	2,8	3,0	3,0	2,7	2,4
Vihreät	21,9	25,8	23,6	25,1	22,7
Perussuomalaiset	10,0	7,6	7,9	4,9	3,5
Vasemmistoliitto	14,4	13,7	12,7	8,5	6,2
RKP	3,3	3,8	4,4	6,8	11,6
KD	3,7	3,3	3,3	2,1	1,6
Piraattipuolue	1,1	1,0	0,9	0,8	0,6
Feministinen puolue	1,3	1,9	1,4	1,4	1,3
Muut puolueet	2,3	2,4	2,1	1,5	1,2
Yhteensä	100	100	100	100	100

Äänestyskäyttäytyminen eroaa kaikkein eniten, kun verrataan alimpaan ja ylimpään tuloviidenneksen kuuluvia alueita. Ylimpään tuloviidennekseen kuuluvilla alueilla kokoomus sai 42,1 prosenttia äänistä, kun taas alimman tulotason alueilla vastaava osuus oli 18,3 prosenttia. SDP sen sijaan sai 20,7 prosenttia äänistä alimman tulotason alueilla, ja korkeimman tulotason alueilla ainoastaan noin 6,7 prosenttia. Vihreiden kannatuksessa on sen sijaan selvästi vähemmän vaihtelua alueen tulotason mukaan tarkasteltuna. Vihreät saivat kaikissa viidessä alueiden tuloluokassa noin 22–26 prosenttia äänistä.

Yleinen havainto äänestämisestä eri tulotason alueilla on se, että alimman tulotason alueilla äänet jakautuvat selvästi tasaisemmin eri puolueiden välillä kuin korkeimman tulotason alueilla, jossa Kokoomuksen suosio on varsin ylivoimainen.

Alueen koulutustason vaikutus äänestämiseen näyttäytyy varsin samankaltaisena kuin alueen tulotason vaikutus. Tämä selittyy sillä, että koulutus ja tulotaso kuvaavat pitkälti samaa asiaa. Yksi selkeä poikkeus on kuitenkin Vihreiden kannatuksessa (katso liitetaulukko 4). Vihreiden kannatus näyttää vaihtelevan enemmän koulutustason mukaan kuin tulotason mukaan. Vihreät olivat toiseksi korkeimman koulutustason alueilla suosituin puolue ja suositumpi kuin Kokoomus.

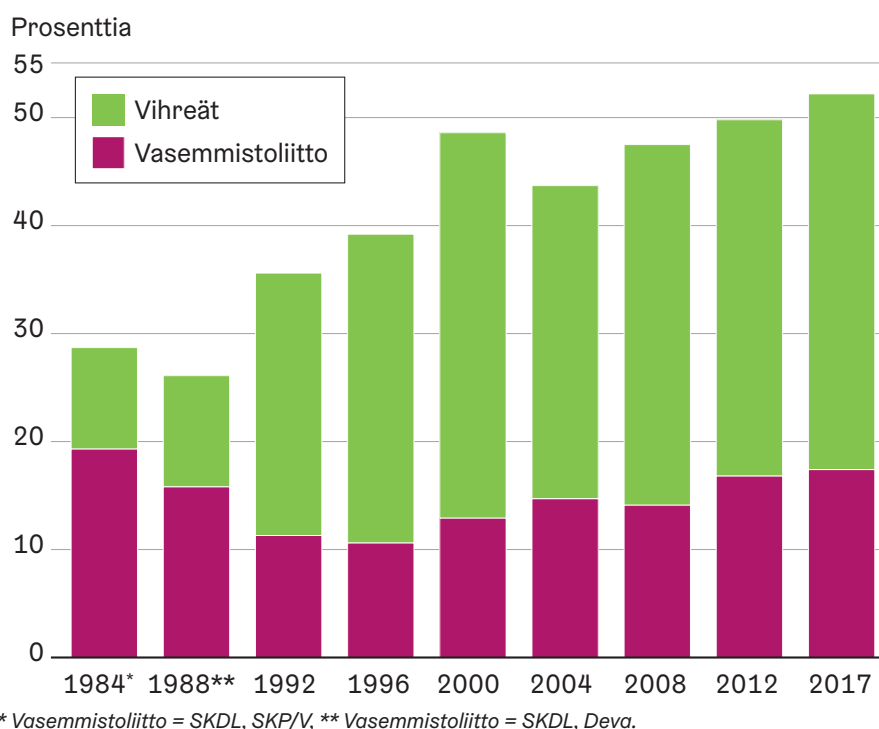
Työttömyysasteen ja eri puolueiden kannatuksen vaihtelu näkyi kuntavaaleissa 2017 seuraavasti:

- Kokoomus on suosituin siellä, missä työttömyysaste on matala.
- SDP, Vasemmistoliitto ja Perussuomalaiset ovat suositumpia siellä, missä työttömyysaste on korkeampi.
- Vihreiden kannatuksen ja työttömyysasteen välillä ei ole selkeää korrelaatiota.

Kallion ja muun Itäisen kantakaupungin ”Punavihreä Kupla”

Itäisen ja Pohjoisen kantakaupungin (Kallion, Alppiharjun, Vallilan, Pasilan ja Vanhankaupungin peruspiirit) äänestyskäyttäytyminen on poikkeuksellista Helsinkiin ja muuhun Suomeen verrattuna. Nyt käydyissä vaaleissa esimerkiksi Kallion peruspiirissä joka toinen äänestäjä äänesti joko Vasemmistoliittoa tai Vihreitä. Osittain tämä selittyy alueen poikkeuksellisella väestörakenteella, Kalliossa asuvista yli puolet eli 53,6 % kuuluu ikäryhmään 20–39 vuotta. Samoin on myös muissa Keskisen suurpiirin peruspiireissä, Alppiharjun peruspiirissä peräti 58,0 % ja Vallilankin peruspiirissä lähes joka toinen eli 49,6 % kuuluu tähän ikäryhmään.

Kuvio 7. Vasemmistoliiton ja Vihreiden kannatus kunnallisvaaleissa Kallion peruspiirissä 1984–2017

Lähteet: Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja, Helsingin kaupungin tilastokeskuksen tilastouutisia.

Helsingissä ja muissa suurpiireissä nuorten 20–39-vuotiaiden aikuisten osuudet ovat 34,4 % (koko kaupunki), 40,2 % (Eteläinen suurpiiri), 35,4 % (Läntinen suurpiiri), 24,1 % (Pohjoinen suurpiiri), 29,5 % (Koillinen suurpiiri), 28,7 % (Kaakkoinen suurpiiri), 26,3 % (Itäinen suurpiiri) ja 13,8 % (Östersundom).

Nuorten alle kolmekymppisten suosimia puolueita ovat Vihreät, Feministinen puolue ja Piraattipuolue.

Tilastokeskuksen vuoden 2012 ammatitilastoaineiston mukaan Kalliossa asuvista lähes puolet (49 %) kuului erityisasiantuntijoiden tai asiantuntijoiden ammattiryhmiin. Kuuluminen tähän ryhmään vaatii korkeaa koulutusta. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2016 Kallion yli 25-vuotiaista 48 %:lla olikin korkea-asteen tutkinto.

4 VALTUUSTO JA VALTUUTETUT

Helsingin kaupunginvaltuustossa on nyt kymmenen puoluetta

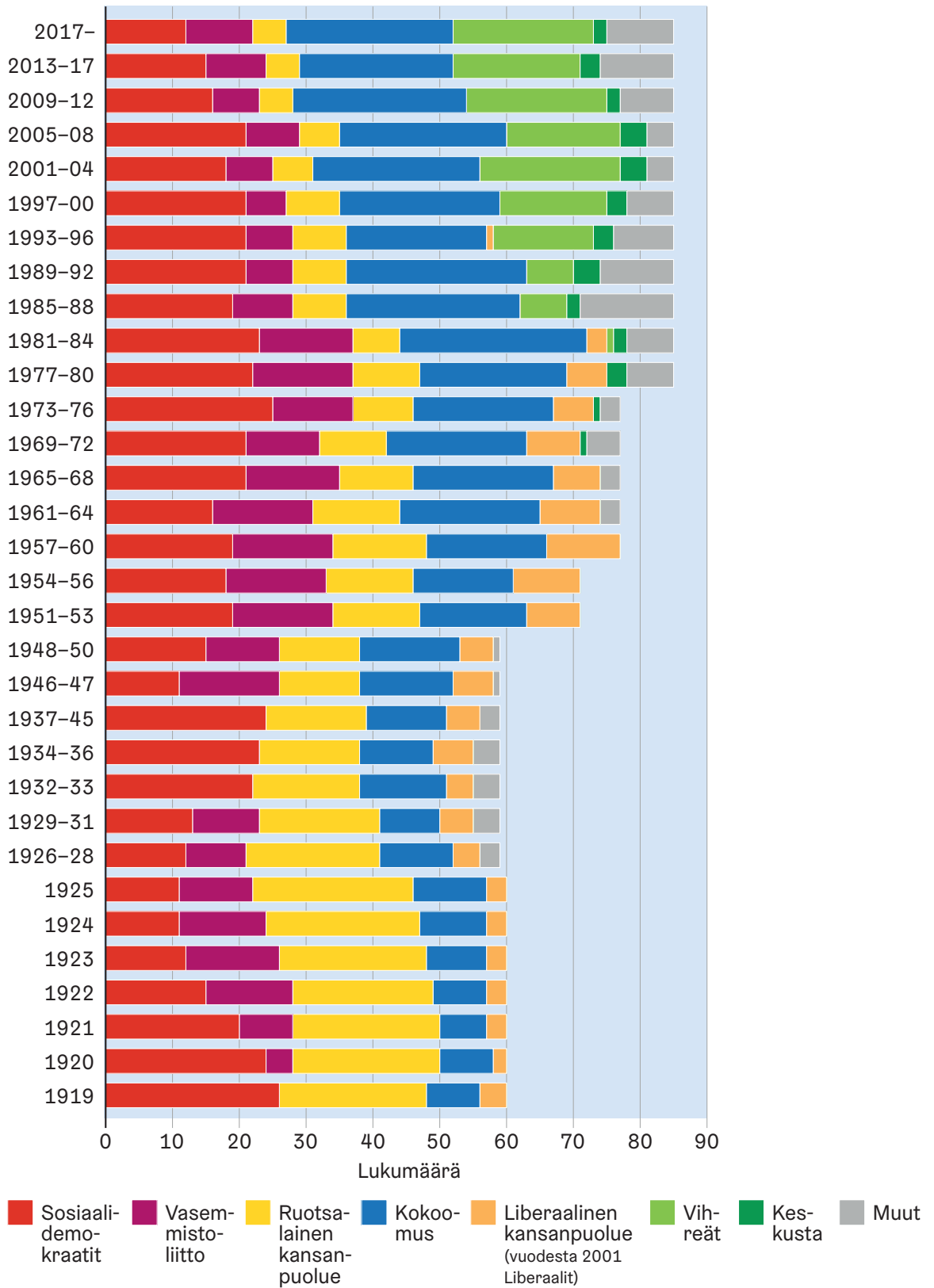
Helsingin kaupunginvaltuuston poliittiset värit ovat myös laventuneet aikojen saatossa. Ensimmäisissä vuoden 1918 kuntavaaleissa valtuustopaikat jaettiin lopulta neljän puolueen kesken. Vielä vuonna 1957 valtuusto koostui vain viidestä puolueesta, mutta nyt paikkoja valtuustoon sai yhteensä 10 puoluetta, joista kaksi – eli Feministinen puolue ja Piraatipuolue – ensimmäistä kertaa.

Helsinkiläisvaltuutettujen keski-ikä on 45 vuotta valtuustokauden alkaessa 1.6.2017. Valtuustokauden alkaessa vanhin valtuutettu on 84-vuotias Jörn Donner (RKP) ja nuorin 23-vuotias Dani Niskanen (Kokoomus).

Nykyisistä kaupunginvaltuuston suurpuolueista Kokoomus ja SDP ovat olleet edustettuina valtuustossa koko lähes sadan vuoden yleisten kuntavaalien historian ajan. Selvästi toiseksi suurimmaksi puolueeksi Helsingin kaupunginvaltuustossa kasvanut Vihreä liitto (Vihreät) on kasvanut suureksi kuntapoliittiseksi tekijäksi varsin nopeasti, sillä se sai ensimmäisen valtuustopaikkansa vuonna 1984 ja ylitti kymmenen valtuutetun rajan vuonna 1993. Ensimmäistä kertaa se nousi toiseksi suurimmaksi valtuustoryhmäksi yli kahdenkymmenen valtuutetun voimin vuonna 2001.

Kokoomuksen ja SDP:n lisäksi vain Suomen ruotsalainen kansanpuolue (RKP) on saanut paikkoja jokaiseen valtuustoon vuodesta 1919 alkaen. Sen saavuttama valtuustopaikkamäärä on ollut viimeiset 36 vuotta varsin tasaisesti viiden ja kahdeksan välillä, mutta vielä 1920-luvulla se saavutti useissa peräkkäisissä vaaleissa suurimman kuntapuolueen paikan.

Kuvio 8. Helsingin kaupunginvaltuusto puolueittain 1919–2017

Jo mainittujen lisäksi vain yksi muu puolue on pitänyt Helsingin historiassa suurimman kuntapuolueen paikkaa hallussaan: Vasemmistoliiton edeltäjä Suomen Kansan Demokraattinen Liitto (SKDL) saavutti vuoden 1946 vaaleissa 15 valtuustopaikkaa ja oli tuolloin suurin valtuustoryhmä.

Vuodesta 1976 lähtien kaupunginvaltuutettuja on valittu 85

Helsingin kaupunginvaltuuston koko on vaihdellut vuosien saatossa. Yhtä poikkeusta lukuun ottamatta valtuuston koko on kasvanut ajan kuluessa.

Ensimmäisissä yleisissä ja yhtäläisissä kunnallisvaaleissa vuonna 1918 valtuutettuja valittiin 60. Kaupunki oli tuohon aikaan huomattavasti nykyistä pienempi, sillä asukkaita oli noin 144 300 ja maantieteellisestikin Helsinki käsitti ennen vuoden 1946 suurta alueliitosta vain lähinnä Helsingin niemen alueet.

Vuodesta 1926 vuoteen 1950 Helsingin kaupunginvaltuuston koko on ollut pienimmillään – 59 valtuutettua. Vuonna 1951 valtuutettujen määrä nousi 71:een, kun kaupunkilaisiakin oli jo noin 376 000 ja kaupungin rajat pääasiassa nykyisen kaltaiset Vuosaarta ja Östersundomia lukuun ottamatta. Varsin pian eli vuonna 1956 valtuutettujen määrä nousi jo 77:ään. Nykyinen 85 valtuutetun määrä on ollut käytössä vuodesta 1976.

Laskennallisesti yksi valtuutettu edustaa tällä hetkellä noin 7 500 helsinkiläistä, kun mukaan lasketaan myös alaikäiset. Ensimmäisten yleisten vaalien yhteydessä määrä oli noin 2 400 ja vielä 50 vuotta sitten noin 6 700. Kaupungin väkiluvun kasvu on siis ollut huomattavasti valtuuston koon kasvua ripeämpää.

Nykyisen kuntalain mukaan yli 500 000 asukkaan kunnissa valtuutettuja tulee olla vähintään 79. Helsinki on ainoa kunta Suomessa, joka ylittää asukasluvun rajan, mutta täällä valtuutettujen määrää on siis nostettu yli lakisääteisen vähimmäismäärän.

Pienin henkilökohtainen äänimäärä, joka riitti valtuustopaikkaan, oli vuoden 2017 kuntavaaleissa Pia Kopran (PS) 457 ääntä. Suurin henkilökohtainen äänimäärä, jolla ehdokas jäi ilman valtuustopaikkaa, oli Yrjö Hakasen (SKP) 1 403 ääntä. Ero johtuu vaaleissa käytössä olevasta d'Hondtin menetelmästä, jossa sekä puolueiden että ehdokkaiden saamat äänimäärät vaikuttavat valintajärjestykseen.

Valtuutetut ja asuinpaikka

Vuoden 2017 kuntavaaleissa valittu Helsingin kaupunginvaltuusto painottuu kantakaupunkiin. Peruspiireistä eniten valtuutettuja saivat Kampinmalmin, Vironniemen ja Kallion peruspiirit. Kampinmalmissa asuu peräti 15 valitun valtuuston jäsentä ja Vironniemelläkin yhdeksän. Kampinmalmiin kuuluvat Töölön, Kampin ja Kluuvin kaupunginosat. Vironniemeen sisältyvät Katajanokka sekä Kruununuhaka ja Kallioon itse Kallion lisäksi Sörnäinen ja Merihaka. Näiden lisäksi valtuustossa ovat hyvin edustettuina Lauttasaaren ja Ullanlinnan peruspiirit viidellä valtuutetullaan.

Suurimmat asuinalueet, joiden asukkaista ei valittu yhtään valtuutettua kaupunginvaltuustoon vuoden 2017 vaaleissa, ovat Kannelmäki (14 000 asukasta) ja Pihlajamäki (12 500 asukasta).

Ilmiötä on tarkasteltu myös Helsingin Sanomien artikkelissa ”Missä Helsingin valta asuu?” (Malmberg 2017), jossa todettiin, että vallan alueellista kasautumista ”...voi tutkia tarkastelemalla kaupunginvaltuutettujen asuinpaikkoja. Helsinki on pitänyt niistä kirjaa viimeisten 25 vuoden ajan.

Tilastosta käy ilmi mielenkiintoinen asia. Jos edustuksellinen demokratia käsitetään järjestelmäksi, jossa äänestäjiä edustavat henkilöt muodostaisivat jonkinlaisen peilikuvan kaupunkilaisista, demokratian vointi ei näytä Helsingissä kovin edustavalta. Niin voimakkaasti Helsingin valtuutetut ovat viime vuosikymmeninä kasautuneet Helsingin kantakaupunkiin.”

Valtuutetut asuvat siis varsin hyväosaisilla alueilla. Aihetta on käsitelty tarkemmin Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuskatsauksessa ”Katsaus demokratiaa ja osallisuutta käsittelevän keskustelun nykytilaan” (Idström 2016, 21–22).

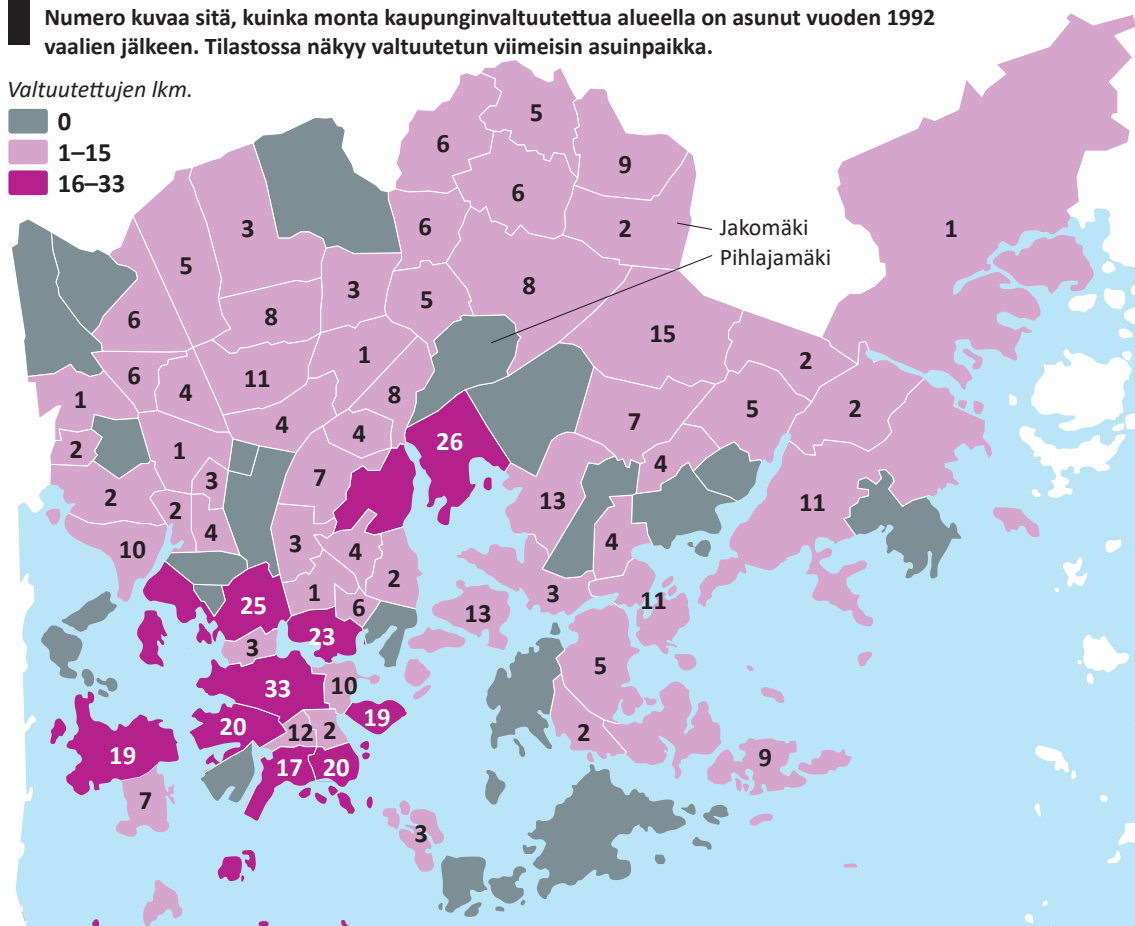
Kuvio 9. Helsingin valtuutettujen asuinpaikat 1992–2017

Helsingin valtuutettujen asuinpaikat 1992–2017

Numero kuvaa sitä, kuinka monta kaupunginvaltuutettua alueella on asunut vuoden 1992 vaalien jälkeen. Tilastossa näkyy valtuutetun viimeisin asuinpaikka.

Valtuutettujen lkm.

- 0
- 1–15
- 16–33

Koonnut: LARI MALMBERG / HS, grafiikka: TUIJA KIVIMÄKI / HS, ML/HS

Kartan toteutus: Helsingin Sanomat, 4.4.2017.

5 VUOSIEN 1918 JA 1968 KUNNALLISVAALIT

Vuonna 2018 tulee kuluneeksi sata vuotta ensimmäisistä yleisistä ja yhtäläisistä kunnallisvaaleista. Tulevan juhluvuoden kunniaksi onkin mielenkiintoista tarkastella, miten vaalit ja äänestäminen ovat Helsingissä vuosisadassa muuttuneet. Tarkasteltaviksi on otettu vuoden 1918 ensimmäiset yleiset ja yhtäläiset kunnallisvaalit sekä ajallisesti ensimmäisen ja viimeisimmän vaalin puoliväliin sijoittuvat vaalit 49 vuoden takaa eli vuodelta 1968, jotka olivat myös viimeiset kuntavaalit ilman ennakköäänestysmahdollisuutta.

Naisten ja työväestön vaalit 1918

Vuoden 1918 kunnallisvaalit olivat ensimmäiset yleiset ja yhtäläiset kuntavaalit. Vaalilain uudistuksen myötä entistä useampi oli äänioikeutettu, sillä kaikki ennen 1.1.1918 20 vuotta täyttäneet kunnassa henkikirjoitetut miehet ja naiset olivat äänioikeutettuja.

Vanhan kunnallisvaalilain mukaan vain yli 25-vuotiaat kunnallisveroa maksavat olivat äänioikeutettuja veroäyrin perusteella määräytyvän äänimäärän mukaan. Äänioikeutta ei ollut toisen palveluksessa olevalla henkilöllä tai naimisissa olevalla naisella, mutta naimattomilla, kunnallisveroa maksavilla naisilla oli äänioikeus.

Vuonna 1918 naiset kävivät joukolla uurnille – olivathan he saaneet nauttia yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta eduskuntavaaleissa jo vuodesta 1906 lähtien. Vuonna 1918 media raportoi, että nuoria äänestäjiä oli vähän, naisia sen sijaan paljon, joillain äänestysalueilla jopa kaksi kertaa niin paljon kuin miesäänestäjiä.

Ilmeisesti myös iäkkäät äänestäjät jäivät kotiin, sillä erikseen mainittiin 82-vuotiaan vanhuksen äänestäneen äänestysalueella 5. Yleinen ja yhtäläinen äänioikeus kunnallisvaaleissa ei ollut äänestäjille itsestäänselvyys, sillä erikseen muistutettiin, että myös sotilashenkilöillä on äänioikeus kunnallisvaaleissa.

Ehdolla oli viisi eri puoluetta, joiden ehdokkaissa oli vaalilain muutoksen vuoksi ensi kertaa myös naisia. Ehdokkaita oli kaikkiaan 153, joista naisia 18. Kyseessä oli listavaali, jossa äänestäjä äänesti puoluetta, ei yksittäistä henkilöä.

Vaaleja edelsi sekä vaalimainonta että valistus. Vaalipäivinä sanomalehdissä annettiin äänestysvalistusta sen mukaan, minkä puolueen äänenkannattaja sanomalehti oli. Esimerkiksi Uusi Suometar, suomalaisen puolueen äänenkannattaja, näytti, mihin kohtaan vaalilippua se kuuluisa ”punainen viiva” piti vetää. Oikea kohta oli tietysti listan 2 eli suomalaisen puolueen vaalilistan yläreunassa. Samalla tapaa valistivat kaikki sanomalehdet. Hylättyjä ääniä oli peräti 1,1 %. Yhtenä syynä saattoi olla vaaliliitossa olleiden porvaripuolueiden valistus siitä, että pitäisi äänestää ”näitä listoja” 2 ja 3.

Kun vaaleissa joka tapauksessa vedettiin kaksi viivaa, punainen varsinaiseen ”valtuusmieslistaan” ja sininen tilintarkastajien vaalilistaan, saattoi joku äänestäjä tosiaan haksata vetämään viivan kahden puolueen ehdokaslistaan, mikä tietysti aiheutti äänen hylkäämisen.

Vaalipäivät 28. ja 29.12.1918 olivat vuodenaikaan nähden lämpimiä mutta tuulisia. Satunnaiset sadekuurot eivät äänestäjiä pelottaneet, sillä äänestyspaikkojen ulkopuolelle kertyi jonoja. Äänestäjät olivat jo kokeneita jonottajia, sillä kuluneina sotavuosina varsinkin naiset olivat tottuneet jonottamaan elintarpeita päivittäin.

Vaalien tulos saatiin laskettua vasta 31.12.1918. Äänestysaktiivisuus jäi lopulta 44,5 prosenttiin. Yhtenä, vaikka vähäisenä, syynä voi pitää väkiluvun vähenemistä. Helsingin väkiluku oli laskenut vuodesta 1917 yli 2 000 henkilöllä. Levottomana vuonna 1918 kaupunkilaisia menehtyi paitsi tauteihin, joista espanjantautina tunnettu influenssa keräsi runsaasti satoa, myös sodan ja sitä seuranneiden väkivaltaisuuksien vuoksi.

Hävinnyt puoli ei silti ollut täysin lannistunut, sillä myös kansalaisluottamuksensa menettäneet henkilöt yrittivät äänestää. Moni punaisten puolella taistellut ja valtiorikosoikeudessa tuomittu oli vailla kansalaisluottamusta, vaikka vapaalla jalalla olikin. Kansalaisluottamuksensa menettänyt menetti äänioikeutensa ja vaalikelpoisuutensa vuoteen 1969 asti.

Vaalit olivat työväestön voitto, sillä sosiaalidemokraattinen puolue sai eniten paikkoja, yhteensä 26 valtuutettua. Ruotsalainen kansanpuolue sai 22 paikkaa, Kokoomus eli vanhasuomalaiset kahdeksan ja Edistyspuolue eli Nuorsuomalaiset neljä paikkaa. Kristillisen työväenliikkeen ja raittiusmielisten äänet eivät riittäneet valtuustopaikkaan, vaikka puolueet olivat vaaliliitossa.

Vaalien tulos merkitsi jyrkkää muutosta entisiin oloihin verrattuna. Valta siirtyi *"suomenkielisten kansankerrosten ja suureksi osaksi laajojen työväensiipien edustajille, jolloin kielinäkökohdat jäivät syrjään ja etualalle astuvat erilaiset kunnallispoliittiset katsantokannat ja pyrkimykset"*, kuten Helsingin Sanomat analysoi. Lehti arvioi silti, että kaikilla *"työtätekevään luokkain edustajilla"* ei ole tarpeellista perehtyneisyyttä kunnallisten asioiden hoidossa, mutta *"mikäli heillä on vakavaa halua järkeviin uudistuksiin, mitä ei ainakaan ennakolta saane epäillä, voi nyt saavutettu tulos tulla vaikuttamaan hyödyllisesti"*.

Nuorten ja naisten vaalit 1968

Vuoden 1968 kunnallisvaalien äänestysaktiivisuus oli 72,7 % eli äänestysinto oli lähes yhtä korkea kuin huippuvuonna 1964 (katso kuvio 2). Yleismaailmallinen tilanne oli jännittynyt ja Prahan kevät oli tuoreessa muistissa. Kommunismin pelko synnytti uuden puolueenkin, Itsenäisyyden Puolueen, joka ei kuitenkaan vaaleissa menestynyt.

Äänestysikäraja oli laskenut vuodella 20 vuoteen ja ns. suuret ikäluokat olivat juuri tulleet äänestysikään. Äänioikeutettuja oli siksi ennätysmäärä, lähes 377 000 henkilöä. Nuorten äänestysaktiivisuuden taustalla oli myös nuorison yhteiskuntakriittisyys ja vasemmistoradikalismi. Opiskelijaliike nousi vaatimaan uudistuksia. Puolueiden mainonnassa puhuttiinkin nuorisovaaleista. Helsingissä kunnallisvaaliehdokkaiksi oli saatu nuoria radikaaleja, muun muassa Erkki Tuomioja, Ilkka Taipale, Harri Holkeri ja Jörn Donner.

Äänestysinnon taustalla oli myös Helsingin väkiluvun kasvu. Kaupunki oli kasvanut paitsi väkiluvultaan myös alueeltaan. Vuosaari oli liitetty Helsinkiin vuonna 1968. Lähiöt kasvoivat niin nopeasti, että hallinto ei pysynyt ajan tasalla. Niinpä 20 000 asukkaan Kontula oli vailla äänestyspaikkaa, sillä se katsottiin kuuluvaksi Mellunkylän kaupunginosaan. Silti äänestysalueita oli näissä vaaleissa 47 enemmän kuin edellisissä vaaleissa. Vaalit olivat nuorten lisäksi naisten vaalit, sillä naisten osuus äänestäjistä oli suurempi kuin miesten ensimmäistä kertaa sitten vuoden 1918.

Ehdokkaita valtuustoon oli ennätysmäärä, yhteensä 894 henkilöä, joista naisia 226. Konkreettisia vaaliteemoja olivat julkinen liikenne, erityisesti metro, ja päivähoitokysymys. Kaikki puolueet julistivat muutoksen olevan tarpeen. Vaalimainonta oli näkyvää, sillä vaalimainostelineitä oli ulkosalla yhteensä kolmen kilometrin verran – siis Erottajalta Mannerheimintietä pitkin Lääkärinkadulle asti, jos telineet olisi pantu riviin.

Äänestäminen onnistui vain vaalipäivinä oman alueen äänestyspaikassa – paitsi jos tiesi olevansa vaalipäivänä toisella paikkakunnalla. Tällöin oli mahdollista äänestää muuallakin

hankkimalla ote oman paikkakunnan vaaliluettelosta. Vasta vuonna 1970 otettiin käyttöön ennakkoäänestys. Vuoden 1968 vaaleissa äänesti silti muutama sata kuntalaista, jotka eivät kuuluneet mihinkään vaalipiiriin esimerkiksi vakinaisen osoitteen puuttumisen vuoksi.

Äänestäjien ja ehdokkaiden suuri määrä oli haaste ääntenlaskennalle. Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Eero Rönkä ”uneksi vaaleista, joissa äänestäjien tarvitsee vain painaa nappia”.

Vaalien tulosten saaminen kesti vuonna 1968 tavallista kauemmin, koska laskennassa käytettiin apuna kaupungin tietokonetta. Suunnitelmissa oli aiempaa nopeampi ääntenlaskenta, sillä tulokset lävistettiin reikäkortteille jo äänestysalueiden vaalilautakunnissa. Lävistäjät kuitenkin eivät saaneet toimitettua reikäkortteja ajoissa kaupungin tietokonekeskukseen, koska he eivät onnistuneet saamaan takseja käyttöönsä. Kun kaupungin tietokonetta vielä käytettiin välillä Yleisradion tilaaman ennusteen laskemiseen, lopputuloksena oli, että Helsingin äänestystulos saatiin poikkeuksellisen myöhään.

Jan Vapaavuori sai vuoden 2017 kuntavaaleissa 29 745 ääntä kun äänioikeutettuja oli 527 982. Hän sai 5,63 % äänioikeutettujen äänistä. Määrä on ennätyksellisen suuri, mutta miltei samaan tulokseen ylsi Kokoomuksen Raimo Ilaskivi vuoden 1968 vaaleissa, jolloin hän sai 20 910 ääntä. Äänioikeutettuja oli tuolloin 376 506, joten äänimäärä oli siten 5,55 % äänioikeutettujen määrästä.

Vaaleilla valitussa valtuustossa oli kaikkiaan 33 ensikertalaista. ”Julkkikset” menestyivät konkaripoliitikkoja paremmin. Vaalien yllättäjä oli Suomen Maaseudun Puolue, jonka äänimäärä riitti yhteen paikkaan. Se oli pitkälti Veikko Vennamon ansiota, sillä hän sai yli 60 % oman puolueensa äänistä, enemmän kuin SDP:n toiseksi eniten ääniä saanut ehdokas.

Sosiaalidemokraattien paikkamäärä, 21 valtuutettua, pysyi muuttumattomana vuoden 1964 vaaleihin verrattuna. Kokoomus sai peräti viisi valtuutettua lisää eli yhteensä 21 valtuutettua, joten kahden suurimman puolueen paikkamäärä oli sama. Ruotsalainen kansanpuolue sai kymmenen paikkaa, yhden paikan aikaisempaa vähemmän. Liberaalinen kansanpuolue ylsi kahdeksaan paikkaan ja SKDL 11 paikkaan. SMP:n lisäksi myös Keskustapuolue nousi ensi kertaa valtuustoon yhden valtuutetun voimin. Kristilliset saivat yhden paikan.

LÄHDELUETTELO

Idström, Anna: *Katsaus demokratiaa ja osallisuutta käsittelevän keskustelun nykytilaan,* Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuskatsauksia 2016:13.

Malmberg, Lari: Missä valta asuu? *Helsingin Sanomat* 4.4.2017.

Paavolainen, Jaakko: Helsingin kaupunginvaltuuston historia. 2. osa, 1919–1976. Helsingin kaupungin julkaisuja 38, Helsinki 1989.

Stat.fi/Vaalit/Kunnallisvaalit 2017.

Yle Kuntavaalit 2017: <https://vaalit.yle.fi/tulospalvelu/kv2017/vaalipiiri/1/kunta/91>.

Helsingin Sanomat 19.12.1918

Helsingin Sanomat 28.12.1918

Helsingin Sanomat 8.10.1968

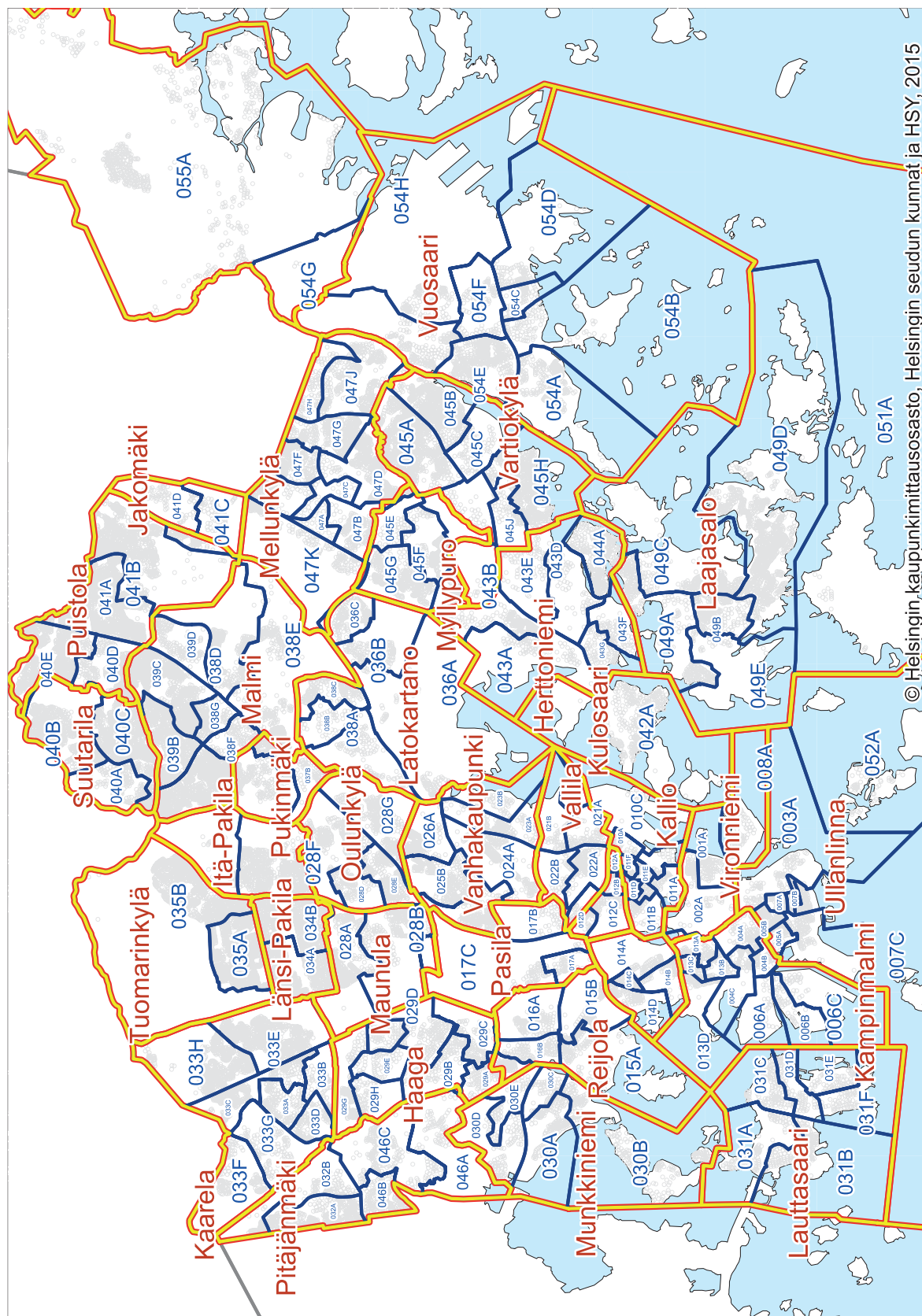
Helsingin Sanomat 10.10.1968

Ilta-Sanomat 25.9.1968

Uusi Suomi 4.5.1968

Uusi Suomi 14.8.1968

Liitekarta 1. Peruspiiri- ja äänestysaluekartta

© Helsingin kaupunkimittausosasto, Helsingin seudun kunnat ja HSY, 2015

Liitetaulukko 1. Äänestysaktiivisuus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain

	Äänioikeutetut			Äänestäneet			Äänestysprosentti		
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset
091 Helsinki	527 982	246 170	281 812	326 351	146 832	179 519	61,8	59,6	63,7
01 091 Kruunuhaka A	3 582	1 639	1 943	2 698	1 225	1 473	75,3	74,7	75,8
01 091 Kruunuhaka B	3 347	1 572	1 775	2 453	1 139	1 314	73,3	72,5	74,0
01 091 Kaartinkaupunki	2 061	969	1 092	1 504	700	804	73,0	72,2	73,6
01 091 Kamppi	3 666	1 793	1 873	2 439	1 263	1 176	66,5	70,4	62,8
01 091 Hietalahti	3 689	1 759	1 930	2 437	1 144	1 293	66,1	65,0	67,0
01 091 Lapinlahti	3 347	1 644	1 703	2 333	1 121	1 212	69,7	68,2	71,2
01 091 Punavuori A	3 540	1 634	1 906	2 433	1 072	1 361	68,7	65,6	71,4
01 091 Punavuori B	3 493	1 614	1 879	2 473	1 154	1 319	70,8	71,5	70,2
01 091 Eira	3 146	1 471	1 675	2 134	950	1 184	67,8	64,6	70,7
01 091 Ruoholahti	2 389	1 146	1 243	1 540	715	825	64,5	62,4	66,4
01 091 Jätkäsaari A	3 689	1 775	1 914	2 450	1 138	1 312	66,4	64,1	68,5
01 091 Jätkäsaari B	2 331	1 111	1 220	1 607	743	864	68,9	66,9	70,8
01 091 Ullanlinna A	3 043	1 344	1 699	2 224	963	1 261	73,1	71,7	74,2
01 091 Ullanlinna B	2 810	1 305	1 505	2 005	896	1 109	71,4	68,7	73,7
01 091 Ullanlinna C	2 679	1 153	1 526	1 890	808	1 082	70,5	70,1	70,9
01 091 Katajanokka	3 716	1 706	2 010	2 808	1 281	1 527	75,6	75,1	76,0
01 091 Sörnäinen	4 211	2 104	2 107	2 731	1 299	1 432	64,9	61,7	68,0
01 091 Merihaka	2 765	1 282	1 483	1 917	859	1 058	69,3	67,0	71,3
01 091 Kalasatama	1 858	860	998	1 363	630	733	73,4	73,3	73,4
01 091 Siltasaari	3 365	1 575	1 790	2 425	1 115	1 310	72,1	70,8	73,2
01 091 Linjat	3 130	1 513	1 617	1 976	886	1 090	63,1	58,6	67,4
01 091 Kallio A	2 828	1 322	1 506	1 862	903	959	65,8	68,3	63,7
01 091 Kallio B	2 826	1 422	1 404	1 820	840	980	64,4	59,1	69,8
01 091 Kallio C	3 062	1 448	1 614	2 074	947	1 127	67,7	65,4	69,8
01 091 Kallio D	2 855	1 353	1 502	1 885	858	1 027	66,0	63,4	68,4
01 091 Alppila A	3 030	1 518	1 512	1 839	888	951	60,7	58,5	62,9
01 091 Alppila B	2 634	1 344	1 290	1 697	833	864	64,4	62,0	67,0
01 091 Alppila C	4 007	1 903	2 104	2 629	1 221	1 408	65,6	64,2	66,9
01 091 Alppila D	3 407	1 657	1 750	2 485	1 189	1 296	72,9	71,8	74,1
01 091 Etu-Töölö A	2 994	1 379	1 615	2 306	1 074	1 232	77,0	77,9	76,3
01 091 Etu-Töölö B	3 684	1 717	1 967	2 601	1 198	1 403	70,6	69,8	71,3
01 091 Etu-Töölö C	3 415	1 536	1 879	2 561	1 155	1 406	75,0	75,2	74,8
01 091 Etu-Töölö D	2 940	1 302	1 638	2 073	910	1 163	70,5	69,9	71,0
01 091 Taka-Töölö A	3 065	1 446	1 619	2 098	947	1 151	68,5	65,5	71,1
01 091 Taka-Töölö B	3 712	1 646	2 066	2 775	1 230	1 545	74,8	74,7	74,8
01 091 Taka-Töölö C	3 459	1 523	1 936	2 409	1 053	1 356	69,6	69,1	70,0
01 091 Taka-Töölö D	3 530	1 554	1 976	2 474	1 054	1 420	70,1	67,8	71,9
01 091 Meilahti A	3 806	1 612	2 194	2 515	1 039	1 476	66,1	64,5	67,3
01 091 Meilahti B	3 894	1 625	2 269	2 715	1 115	1 600	69,7	68,6	70,5
01 091 Ruskeasuo	2 573	1 102	1 471	1 811	754	1 057	70,4	68,4	71,9
01 091 Pikku Huopalahti	3 461	1 516	1 945	2 265	961	1 304	65,4	63,4	67,0
01 091 Pasila A	2 184	957	1 227	1 378	576	802	63,1	60,2	65,4
01 091 Itä-Pasila	3 400	1 689	1 711	1 869	894	975	55,0	52,9	57,0

Liitetaulukko 1. Äänestysaktiivisuus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain, jatkuu...

	Äänioikeutetut			Äänestäneet			Äänestysprosentti		
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset
01 091 Pasila B	2 424	1 100	1 324	1 620	781	839	66,8	71,0	63,4
01 091 Hermannin A	3 072	1 388	1 684	2 232	999	1 233	72,7	72,0	73,2
01 091 Hermannin B	2 453	1 140	1 313	1 502	616	886	61,2	54,0	67,5
01 091 Vallila A	3 993	1 865	2 128	2 781	1 223	1 558	69,6	65,6	73,2
01 091 Vallila B	3 286	1 548	1 738	2 085	1 122	963	63,5	72,5	55,4
01 091 Toukola A	4 002	1 838	2 164	2 850	1 287	1 563	71,2	70,0	72,2
01 091 Toukola B	3 656	1 600	2 056	2 822	1 221	1 601	77,2	76,3	77,9
01 091 Kumpula	3 348	1 486	1 862	2 307	964	1 343	68,9	64,9	72,1
01 091 Käpylä A	2 736	1 190	1 546	2 030	849	1 181	74,2	71,3	76,4
01 091 Käpylä B	3 829	1 597	2 232	2 633	1 079	1 554	68,8	67,6	69,6
01 091 Koskela	2 900	1 356	1 544	1 704	784	920	58,8	57,8	59,6
01 091 Maunula A	3 660	1 669	1 991	2 173	951	1 222	59,4	57,0	61,4
01 091 Maunula B	3 771	1 756	2 015	2 420	1 074	1 346	64,2	61,2	66,8
01 091 Oulunkylä A	2 645	1 177	1 468	1 645	693	952	62,2	58,9	64,9
01 091 Oulunkylä B	2 739	1 234	1 505	1 957	866	1 091	71,4	70,2	72,5
01 091 Oulunkylä C	2 978	1 343	1 635	2 154	925	1 229	72,3	68,9	75,2
01 091 Veräjämäki	3 338	1 548	1 790	2 231	1 018	1 213	66,8	65,8	67,8
01 091 Etelä-Haaga A	3 275	1 534	1 741	1 947	884	1 063	59,5	57,6	61,1
01 091 Etelä-Haaga B	2 938	1 261	1 677	1 967	844	1 123	67,0	66,9	67,0
01 091 Etelä-Haaga C	3 046	1 329	1 717	1 985	817	1 168	65,2	61,5	68,0
01 091 Haaga	3 857	1 734	2 123	2 655	1 162	1 493	68,8	67,0	70,3
01 091 Pohjois-Haaga A	2 842	1 261	1 581	1 790	749	1 041	63,0	59,4	65,8
01 091 Pohjois-Haaga B	2 828	1 212	1 616	1 853	764	1 089	65,5	63,0	67,4
01 091 Lassila A	3 102	1 489	1 613	1 716	782	934	55,3	52,5	57,9
01 091 Lassila B	2 555	1 150	1 405	1 491	644	847	58,4	56,0	60,3
01 091 Munkkiniemi A	3 124	1 302	1 822	2 379	1 006	1 373	76,2	77,3	75,4
01 091 Munkkiniemi B	2 860	1 302	1 558	2 226	999	1 227	77,8	76,7	78,8
01 091 Munkkiniemi C	2 516	1 029	1 487	1 758	689	1 069	69,9	67,0	71,9
01 091 Munkkivuori A	3 315	1 434	1 881	2 279	944	1 335	68,7	65,8	71,0
01 091 Munkkivuori B	2 828	1 173	1 655	1 928	811	1 117	68,2	69,1	67,5
01 091 Lauttasaari A	2 915	1 368	1 547	2 050	947	1 103	70,3	69,2	71,3
01 091 Lauttasaari B	2 884	1 306	1 578	2 232	972	1 260	77,4	74,4	79,8
01 091 Lauttasaari C	3 540	1 590	1 950	2 612	1 133	1 479	73,8	71,3	75,8
01 091 Lauttasaari D	3 807	1 620	2 187	2 795	1 161	1 634	73,4	71,7	74,7
01 091 Lauttasaari E	3 873	1 773	2 100	2 881	1 285	1 596	74,4	72,5	76,0
01 091 Lauttasaari F	2 311	1 002	1 309	1 692	709	983	73,2	70,8	75,1
01 091 Konala A	2 362	1 163	1 199	1 482	700	782	62,7	60,2	65,2
01 091 Konala B	2 713	1 298	1 415	1 514	679	835	55,8	52,3	59,0
01 091 Kannelmäki A	3 412	1 501	1 911	2 040	854	1 186	59,8	56,9	62,1
01 091 Kannelmäki B	2 277	1 025	1 252	1 099	474	625	48,3	46,2	49,9
01 091 Kannelmäki C	2 256	1 037	1 219	1 372	605	767	60,8	58,3	62,9
01 091 Kannelmäki D	3 630	1 743	1 887	1 714	784	930	47,2	45,0	49,3
01 091 Maununneva A	2 176	1 062	1 114	1 542	756	786	70,9	71,2	70,6
01 091 Malminkartano A	2 750	1 238	1 512	1 536	670	866	55,9	54,1	57,3

Liitetaulukko 1. Äänestysaktiivisuus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain, jatkuu...

	Äänioikeutetut			Äänestäneet			Äänestysprosentti		
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset
01 091 Malminkartano B	4 211	2 010	2 201	2 038	928	1 110	48,4	46,2	50,4
01 091 Maununneva B	1 739	837	902	1 175	562	613	67,6	67,1	68,0
01 091 Länsi-Pakila	2 617	1 322	1 295	1 996	965	1 031	76,3	73,0	79,6
01 091 Pakila	2 765	1 347	1 418	2 152	1 033	1 119	77,8	76,7	78,9
01 091 Itä-Pakila	2 616	1 295	1 321	1 956	956	1 000	74,8	73,8	75,7
01 091 Paloheinä	3 139	1 508	1 631	2 548	1 217	1 331	81,2	80,7	81,6
01 091 Torpparinmäki	3 507	1 687	1 820	2 526	1 203	1 323	72,0	71,3	72,7
01 091 Viikki A	2 215	1 036	1 179	1 515	686	829	68,4	66,2	70,3
01 091 Viikki B	3 366	1 489	1 877	2 222	967	1 255	66,0	64,9	66,9
01 091 Viikki C	3 632	1 599	2 033	2 194	985	1 209	60,4	61,6	59,5
01 091 Pukinmäki A	3 311	1 493	1 818	1 984	854	1 130	59,9	57,2	62,2
01 091 Pukinmäki B	3 564	1 588	1 976	1 859	813	1 046	52,2	51,2	52,9
01 091 Pihlajisto	4 222	1 853	2 369	2 441	1 043	1 398	57,8	56,3	59,0
01 091 Pihlajamäki A	3 110	1 475	1 635	1 623	716	907	52,2	48,5	55,5
01 091 Pihlajamäki B	2 796	1 292	1 504	1 511	651	860	54,0	50,4	57,2
01 091 Ala-Malmi A	2 567	1 205	1 362	1 405	643	762	54,7	53,4	55,9
01 091 Ala-Malmi B	2 953	1 404	1 549	1 520	682	838	51,5	48,6	54,1
01 091 Ylä-Malmi A	3 065	1 376	1 689	1 345	606	739	43,9	44,0	43,8
01 091 Ylä-Malmi B	2 317	1 060	1 257	1 226	560	666	52,9	52,8	53,0
01 091 Tapaninvainio	3 017	1 481	1 536	2 113	1 016	1 097	70,0	68,6	71,4
01 091 Tapaninkylä	2 722	1 293	1 429	1 798	851	947	66,1	65,8	66,3
01 091 Tapanila A	3 944	1 855	2 089	2 635	1 194	1 441	66,8	64,4	69,0
01 091 Tapanila B	2 811	1 268	1 543	1 586	681	905	56,4	53,7	58,7
01 091 Siltamäki	2 660	1 244	1 416	1 463	658	805	55,0	52,9	56,9
01 091 Suutarila	2 621	1 269	1 352	1 714	821	893	65,4	64,7	66,1
01 091 Töyrynummi	3 453	1 624	1 829	2 165	1 010	1 155	62,7	62,2	63,1
01 091 Tapulikaupunki A	3 447	1 594	1 853	1 853	843	1 010	53,8	52,9	54,5
01 091 Tapulikaupunki B	3 543	1 711	1 832	1 920	889	1 031	54,2	52,0	56,3
01 091 Puistola	3 689	1 780	1 909	2 633	1 260	1 373	71,4	70,8	71,9
01 091 Heikinlaakso	3 689	1 803	1 886	2 406	1 159	1 247	65,2	64,3	66,1
01 091 Jakomäki A	2 927	1 403	1 524	1 266	579	687	43,3	41,3	45,1
01 091 Jakomäki B	2 384	1 113	1 271	1 028	448	580	43,1	40,3	45,6
01 091 Kulosaari	3 109	1 409	1 700	2 309	1 036	1 273	74,3	73,5	74,9
01 091 Herttoniemi A	4 003	1 864	2 139	2 666	1 187	1 479	66,6	63,7	69,1
01 091 Herttoniemi B	3 506	1 659	1 847	2 030	916	1 114	57,9	55,2	60,3
01 091 Roihuvuori A	2 910	1 304	1 606	1 811	754	1 057	62,2	57,8	65,8
01 091 Roihuvuori B	3 995	1 851	2 144	2 245	976	1 269	56,2	52,7	59,2
01 091 Herttoniemenranta A	3 275	1 462	1 813	2 016	874	1 142	61,6	59,8	63,0
01 091 Herttoniemenranta B	3 987	1 823	2 164	2 438	1 074	1 364	61,1	58,9	63,0
01 091 Tammisalo	1 728	814	914	1 328	622	706	76,9	76,4	77,2
01 091 Vartioharju A	4 233	2 000	2 233	2 597	1 183	1 414	61,4	59,2	63,3
01 091 Vartioharju B	3 078	1 487	1 591	1 941	920	1 021	63,1	61,9	64,2
01 091 Puotila	3 462	1 538	1 924	1 967	845	1 122	56,8	54,9	58,3
01 091 Puotinharju	2 135	1 009	1 126	1 136	506	630	53,2	50,1	56,0
01 091 Myllypuro A	3 109	1 406	1 703	1 681	704	977	54,1	50,1	57,4

Liitetaulukko 1. Äänestysaktiivisuus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain, jatkuu...

	Äänioikeutetut			Äänestäneet			Äänestysprosentti		
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset
01 091 Myllypuro B	3 179	1 484	1 695	1 678	746	932	52,8	50,3	55,0
01 091 Myllypuro C	2 624	1 296	1 328	1 589	744	845	60,6	57,4	63,6
01 091 Marjaniemi	2 352	1 108	1 244	1 552	740	812	66,0	66,8	65,3
01 091 Itäkeskus	2 790	1 276	1 514	1 315	599	716	47,1	46,9	47,3
01 091 Pitäjänmäki A	3 692	1 736	1 956	2 194	1 016	1 178	59,4	58,5	60,2
01 091 Pitäjänmäki B	2 428	1 119	1 309	1 222	565	657	50,3	50,5	50,2
01 091 Pitäjänmäki C	3 472	1 601	1 871	2 250	977	1 273	64,8	61,0	68,0
01 091 Kontula A	2 272	1 047	1 225	1 162	510	652	51,1	48,7	53,2
01 091 Kurkimäki	2 950	1 445	1 505	1 336	622	714	45,3	43,0	47,4
01 091 Kontula B	2 605	1 189	1 416	1 292	546	746	49,6	45,9	52,7
01 091 Mellunkylä	2 811	1 336	1 475	1 468	689	779	52,2	51,6	52,8
01 091 Kontula C	3 478	1 519	1 959	1 428	626	802	41,1	41,2	40,9
01 091 Vesala A	2 063	979	1 084	1 084	498	586	52,5	50,9	54,1
01 091 Vesala B	3 289	1 537	1 752	1 434	655	779	43,6	42,6	44,5
01 091 Mellunmäki A	3 764	1 689	2 075	1 945	827	1 118	51,7	49,0	53,9
01 091 Mellunmäki B	3 389	1 647	1 742	1 744	790	954	51,5	48,0	54,8
01 091 Kivikko	3 834	1 814	2 020	1 749	766	983	45,6	42,2	48,7
01 091 Laajasalo A	3 097	1 429	1 668	2 233	1 035	1 198	72,1	72,4	71,8
01 091 Laajasalo B	3 560	1 600	1 960	2 072	923	1 149	58,2	57,7	58,6
01 091 Yliskylä	3 267	1 384	1 883	2 353	974	1 379	72,0	70,4	73,2
01 091 Jollas	3 492	1 693	1 799	2 498	1 195	1 303	71,5	70,6	72,4
01 091 Kruunuvuorenranta	876	354	522	522	204	318	59,6	57,6	60,9
01 091 Santahamina	278	154	124	178	93	85	64,0	60,4	68,5
01 091 Suomenlinna	551	263	288	418	197	221	75,9	74,9	76,7
01 091 Vuosaari A	4 028	1 856	2 172	1 922	851	1 071	47,7	45,9	49,3
01 091 Vuosaari B	4 142	1 857	2 285	1 949	833	1 116	47,1	44,9	48,8
01 091 Vuosaari C	3 454	1 574	1 880	2 076	946	1 130	60,1	60,1	60,1
01 091 Vuosaari D	3 724	1 685	2 039	2 280	998	1 282	61,2	59,2	62,9
01 091 Vuosaari E	4 052	1 844	2 208	2 459	1 072	1 387	60,7	58,1	62,8
01 091 Vuosaari F	4 122	1 824	2 298	2 292	957	1 335	55,6	52,5	58,1
01 091 Vuosaari G	3 614	1 701	1 913	2 059	920	1 139	57,0	54,1	59,5
01 091 Vuosaari H	2 915	1 377	1 538	1 629	748	881	55,9	54,3	57,3
01 091 Östersundom	1 459	716	743	1 000	477	523	68,5	66,6	70,4
01 091 Ä-alue 090A	17 765	10 786	6 979	2 326	1 401	925	13,1	13,0	13,3

Lähde: Tilastokeskus, Statfin 24.5.2017.

Liitetaulukko 2. Puolueiden kannatus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain (lukumäärät)

Kaikki ehdokkaat	Yht- een- sä	KOK	VIHR	SDP	VAS	PS	RKP	KESK	KD	Piraatti- puolue	Femin. puo- lue	Muut puo- lueet
091 Helsinki	325 225	92 183	78 322	44 994	36 464	21 882	18 996	9 209	9 139	2 858	4 910	6 268
01 091 Kruununhaka A	2 693	1 044	740	164	203	65	254	68	36	27	55	37
01 091 Kruununhaka B	2 444	944	670	154	221	81	169	73	45	9	46	32
01 091 Kaartinkaupunki	1 504	754	250	58	47	33	283	28	12	5	22	12
01 091 Kamppi	2 433	1 026	635	123	165	83	229	38	37	37	36	24
01 091 Hietalahti	2 431	959	659	157	178	102	209	47	37	16	35	32
01 091 Lapinlahti	2 326	802	722	182	201	84	135	58	38	23	43	38
01 091 Punavuori A	2 424	826	710	180	183	76	245	57	29	27	56	35
01 091 Punavuori B	2 468	839	686	122	212	70	353	36	37	33	52	28
01 091 Eira	2 130	906	458	113	136	81	274	36	35	14	49	28
01 091 Ruoholahti	1 535	398	428	186	214	93	66	40	38	10	33	29
01 091 Jätkäsaari A	2 439	765	736	250	252	97	155	37	37	22	42	46
01 091 Jätkäsaari B	1 603	455	490	136	141	72	171	32	35	15	27	29
01 091 Ullanlinna A	2 219	830	524	111	166	60	369	48	25	22	36	28
01 091 Ullanlinna B	1 999	883	417	83	123	57	324	35	26	9	25	17
01 091 Ullanlinna C	1 885	822	375	84	116	45	345	39	12	7	25	15
01 091 Katajanokka	2 801	1 141	675	244	236	76	232	71	42	9	43	32
01 091 Sörnäinen	2 722	492	982	227	477	146	71	59	53	46	104	65
01 091 Merihaka	1 910	490	437	331	253	120	44	69	58	28	28	52
01 091 Kalasatama	1 360	385	490	133	137	49	40	29	20	27	26	24
01 091 Siltasaari	2 415	546	842	243	382	88	81	34	26	21	89	63
01 091 Linjat	1 969	328	616	234	364	101	73	58	41	22	74	58
01 091 Kallio A	1 855	320	682	178	316	88	69	27	36	30	73	36
01 091 Kallio B	1 818	256	643	183	382	71	51	38	36	31	74	53
01 091 Kallio C	2 069	335	763	162	440	85	57	36	35	37	74	45
01 091 Kallio D	1 877	265	733	143	383	66	51	25	27	38	98	48
01 091 Alppila A	1 835	261	622	184	401	106	37	37	46	27	59	55
01 091 Alppila B	1 688	263	579	156	369	76	53	29	24	33	66	40
01 091 Alppila C	2 618	419	939	284	514	105	86	46	51	50	67	57
01 091 Alppila D	2 480	553	943	222	339	105	84	65	30	32	57	50
01 091 Etu-Töölö A	2 304	1 120	501	128	118	57	261	47	14	11	28	19
01 091 Etu-Töölö B	2 593	1 052	747	185	157	89	197	44	24	16	35	47
01 091 Etu-Töölö C	2 555	1 100	667	137	168	63	260	54	31	16	37	22
01 091 Etu-Töölö D	2 070	802	566	116	155	64	214	48	27	20	42	16
01 091 Taka-Töölö A	2 092	791	581	152	164	89	162	48	33	10	26	36
01 091 Taka-Töölö B	2 774	1 249	607	164	193	80	290	65	40	12	38	36
01 091 Taka-Töölö C	2 403	770	736	168	231	83	214	69	28	21	52	31
01 091 Taka-Töölö D	2 468	840	749	182	197	85	204	62	53	17	41	38
01 091 Meilahti A	2 500	744	715	265	263	127	143	66	66	19	43	49
01 091 Meilahti B	2 708	859	802	255	245	129	181	74	52	23	45	43
01 091 Ruskeasu	1 802	452	559	164	180	67	165	70	44	22	45	34
01 091 Pikku Huopalahti	2 254	591	539	339	283	148	135	73	63	16	28	39
01 091 Pasila A	1 374	244	393	211	216	86	54	34	65	23	20	28
01 091 Itä-Pasila	1 866	325	482	360	298	129	60	63	36	32	40	41

Liitetaulukko 2. Puolueiden kannatus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain
(lukumäärät), *jatkuu...*

Kaikki ehdokkaat	Yht- een- sä	KOK	VIHR	SDP	VAS	PS	RKP	KESK	KD	Piraatti- puolue	Femin. puo- lue	Muut puo- lueet
01 091 Pasila B	1 614	411	423	238	217	95	60	54	34	20	26	36
01 091 Hermannin A	2 229	451	737	278	381	112	74	38	31	33	50	44
01 091 Hermannin B	1 498	194	436	179	289	97	125	23	43	18	49	45
01 091 Vallila A	2 771	351	1 077	246	592	112	58	44	52	36	122	81
01 091 Vallila B	2 082	232	771	231	448	117	60	36	47	21	65	54
01 091 Toukola A	2 844	448	976	327	519	132	192	41	61	28	62	58
01 091 Toukola B	2 812	752	939	312	390	102	102	58	45	24	41	47
01 091 Kumpula	2 298	259	714	252	687	103	48	37	48	36	57	57
01 091 Käpylä A	2 025	305	691	281	399	92	64	52	30	12	48	51
01 091 Käpylä B	2 628	382	831	354	580	124	113	40	47	24	60	73
01 091 Koskela	1 692	244	405	326	323	121	48	38	60	21	49	57
01 091 Maunula A	2 168	459	439	395	303	183	84	76	62	19	32	116
01 091 Maunula B	2 412	519	545	392	369	159	98	65	77	20	54	114
01 091 Oulunkylä A	1 639	326	417	280	217	135	58	72	52	19	20	43
01 091 Oulunkylä B	1 953	629	441	283	196	131	92	81	46	10	18	26
01 091 Oulunkylä C	2 148	723	514	347	179	98	86	68	54	16	24	39
01 091 Veräjämäki	2 222	608	532	329	278	170	70	68	65	19	38	45
01 091 Etelä-Haaga A	1 939	512	593	233	219	109	101	54	55	9	23	31
01 091 Etelä-Haaga B	1 960	567	530	216	186	97	160	67	54	19	31	33
01 091 Etelä-Haaga C	1 980	533	566	172	176	90	186	91	56	22	36	52
01 091 Haaga	2 648	810	715	245	250	158	187	99	85	20	44	35
01 091 Pohjois-Haaga A	1 777	344	429	313	234	152	91	77	51	16	27	43
01 091 Pohjois-Haaga B	1 842	442	413	314	215	121	100	79	70	17	28	43
01 091 Lassila A	1 711	450	461	239	166	120	70	74	56	18	27	30
01 091 Lassila B	1 481	393	330	242	152	111	55	69	59	13	22	35
01 091 Munkkiniemi A	2 375	1 204	450	124	112	49	284	51	45	12	15	29
01 091 Munkkiniemi B	2 222	1 206	379	118	63	64	246	62	33	13	16	22
01 091 Munkkiniemi C	1 754	622	424	174	122	87	188	43	30	7	26	31
01 091 Munkkivuori A	2 274	752	586	231	179	90	231	55	67	9	31	43
01 091 Munkkivuori B	1 925	664	523	181	132	80	164	59	55	18	21	28
01 091 Lauttasaari A	2 045	786	491	117	105	76	317	54	33	12	29	25
01 091 Lauttasaari B	2 229	953	524	112	123	71	299	56	29	7	24	31
01 091 Lauttasaari C	2 610	1 005	698	170	169	94	295	55	28	20	34	42
01 091 Lauttasaari D	2 789	1 085	731	198	177	90	300	67	47	15	33	46
01 091 Lauttasaari E	2 873	1 581	453	168	72	109	319	81	41	11	10	28
01 091 Lauttasaari F	1 682	808	298	117	70	85	171	49	40	12	16	16
01 091 Konala A	1 474	437	283	214	125	154	74	58	55	19	22	33
01 091 Konala B	1 509	435	294	265	130	146	64	55	52	14	20	34
01 091 Kannelmäki A	2 029	372	499	409	227	165	101	76	87	16	29	48
01 091 Kannelmäki B	1 094	226	213	217	142	109	39	41	47	10	12	38
01 091 Kannelmäki C	1 367	360	272	246	132	117	99	42	42	13	18	26
01 091 Kannelmäki D	1 705	333	337	364	225	151	70	56	85	20	11	53
01 091 Maununneva A	1 534	545	293	230	117	123	68	66	42	13	14	23
01 091 Malminkartano A	1 529	247	391	318	179	159	48	58	64	14	19	32

Liitetaulukko 2. Puolueiden kannatus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain (lukumäärät), *jatkuu...*

Kaikki ehdokkaat	Yht- een- sä	KOK	VIHR	SDP	VAS	PS	RKP	KESK	KD	Piraatti- puolue	Femin. puo- lue	Muut puo- lueet
01 091 Malminkartano B	2 028	388	443	346	279	196	69	68	117	26	31	65
01 091 Maununneva B	1 172	335	251	220	98	99	54	40	31	11	7	26
01 091 Länsi-Pakila	1 992	983	353	216	119	82	103	63	35	10	12	16
01 091 Pakila	2 148	1 098	385	221	86	112	89	64	50	12	10	21
01 091 Itä-Pakila	1 952	885	343	219	109	126	98	74	44	11	22	21
01 091 Paloheinä	2 545	1 230	459	302	104	130	96	99	73	12	16	24
01 091 Torpparinmäki	2 519	963	509	341	229	192	64	89	70	20	12	30
01 091 Viikki A	1 511	350	539	135	152	83	62	97	33	13	20	27
01 091 Viikki B	2 215	430	740	289	259	147	50	98	93	19	32	58
01 091 Viikki C	2 191	553	663	290	242	146	51	78	73	17	36	42
01 091 Pukinmäki A	1 973	478	382	421	199	193	51	96	92	14	16	31
01 091 Pukinmäki B	1 854	319	364	412	268	183	57	69	94	25	21	42
01 091 Pihlajisto	2 435	430	499	521	346	250	67	91	109	29	33	60
01 091 Pihlajamäki A	1 616	297	314	381	226	139	44	57	82	18	18	40
01 091 Pihlajamäki B	1 505	293	272	313	226	168	33	54	76	17	23	30
01 091 Ala-Malmi A	1 396	333	221	302	151	152	40	62	63	22	12	38
01 091 Ala-Malmi B	1 513	340	247	309	177	167	40	75	95	13	26	24
01 091 Ylä-Malmi A	1 337	202	216	333	222	148	40	49	67	10	16	34
01 091 Ylä-Malmi B	1 224	233	220	257	158	164	43	42	50	16	13	28
01 091 Tapaninvainio	2 099	814	321	363	121	159	95	84	93	7	6	36
01 091 Tapaninkylä	1 793	602	315	311	111	179	83	72	73	7	13	27
01 091 Tapanila A	2 623	646	616	397	307	231	139	94	94	26	24	49
01 091 Tapanila B	1 576	255	304	351	216	192	42	65	75	13	17	46
01 091 Siltämäki	1 455	318	279	286	151	167	50	70	57	21	18	38
01 091 Suutarila	1 704	474	266	379	145	213	46	64	79	8	6	24
01 091 Töyrynummi	2 158	621	335	415	199	267	72	86	100	14	19	30
01 091 Tapulikaupunki A	1 846	393	307	355	266	210	60	74	97	24	18	42
01 091 Tapulikaupunki B	1 913	430	341	403	253	205	51	60	80	22	27	41
01 091 Puistola	2 621	892	428	445	240	249	94	110	100	11	15	37
01 091 Heikinlaakso	2 396	777	343	465	204	258	59	87	105	24	22	52
01 091 Jakomäki A	1 256	213	211	246	167	212	28	46	64	22	10	37
01 091 Jakomäki B	1 018	143	104	323	146	160	19	40	47	7	2	27
01 091 Kulosaari	2 308	1 016	461	126	151	83	345	49	23	15	17	22
01 091 Herttoniemi A	2 657	408	892	361	447	170	117	47	62	27	63	63
01 091 Herttoniemi B	2 013	364	401	373	361	192	82	29	77	14	35	85
01 091 Roihuvuori A	1 803	291	542	306	269	145	61	38	49	11	32	59
01 091 Roihuvuori B	2 238	279	674	478	370	178	49	37	66	16	58	33
01 091 Herttoniemenranta A	2 011	493	456	354	319	143	77	47	58	12	18	34
01 091 Herttoniemenranta B	2 432	703	591	338	334	169	88	49	67	20	24	49
01 091 Tammisalo	1 326	763	215	103	43	63	70	21	23	3	6	16
01 091 Vartioharju A	2 589	828	496	496	178	220	174	51	80	16	16	34
01 091 Vartioharju B	1 930	669	332	327	187	215	85	31	46	9	10	19
01 091 Puotila	1 957	414	395	411	252	179	125	45	62	13	25	36

Liitetaulukko 2. Puolueiden kannatus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain
(lukumäärät), *jatkuu...*

Kaikki ehdokkaat	Yht- een- sä	KOK	VIHR	SDP	VAS	PS	RKP	KESK	KD	Piraatti- puolue	Femin. puo- lue	Muut puo- lueet
01 091 Puotinharju	1 134	210	229	229	141	156	35	29	49	11	18	27
01 091 Myllypuro A	1 674	333	282	441	204	182	50	51	68	12	12	39
01 091 Myllypuro B	1 676	284	342	369	269	174	45	50	74	12	16	41
01 091 Myllypuro C	1 576	368	326	349	160	123	98	43	63	8	7	31
01 091 Marjaniemi	1 547	720	204	226	118	91	68	42	46	7	12	13
01 091 Itäkeskus	1 309	260	277	277	166	129	60	35	44	12	22	27
01 091 Pitäjänmäki A	2 186	611	551	301	183	194	89	71	73	29	27	57
01 091 Pitäjänmäki B	1 215	332	253	228	102	112	53	36	45	12	22	20
01 091 Pitäjänmäki C	2 242	540	615	344	233	143	107	84	60	26	29	61
01 091 Kontula A	1 155	198	127	349	152	171	36	27	63	3	4	25
01 091 Kurkimäki	1 335	173	229	354	211	185	34	40	47	13	13	36
01 091 Kontula B	1 286	206	139	369	183	155	47	43	76	13	14	41
01 091 Mellunkylä	1 464	333	237	358	149	211	59	26	48	9	7	27
01 091 Kontula C	1 420	203	207	385	225	173	61	38	55	14	11	48
01 091 Vesala A	1 074	201	180	270	132	137	43	25	54	7	6	19
01 091 Vesala B	1 429	244	219	382	192	206	31	27	72	9	11	36
01 091 Mellunmäki A	1 933	379	236	547	213	252	78	75	94	11	13	35
01 091 Mellunmäki B	1 734	362	273	459	188	208	61	48	86	15	7	27
01 091 Kivikko	1 741	255	323	403	217	285	57	41	75	14	20	51
01 091 Laajasalo A	2 217	904	426	235	172	137	150	65	58	17	12	41
01 091 Laajasalo B	2 061	522	447	330	234	165	125	53	84	26	23	52
01 091 Yliskylä	2 350	847	434	366	197	144	125	82	88	12	19	36
01 091 Jollas	2 489	1 195	435	242	156	137	139	54	59	11	19	42
01 091 Kruunuvuorenranta	519	158	143	67	61	34	12	10	10	9	8	7
01 091 Santahamina	178	71	44	8	5	31	3	7	6	1	2	-
01 091 Suomenlinna	418	101	142	54	63	16	7	7	8	4	15	1
01 091 Vuosaari A	1 917	379	401	384	271	203	88	38	66	18	22	47
01 091 Vuosaari B	1 941	359	344	446	257	233	87	56	87	13	24	35
01 091 Vuosaari C	2 069	632	394	388	179	201	72	77	71	15	9	31
01 091 Vuosaari D	2 271	818	422	406	154	145	110	93	77	6	10	30
01 091 Vuosaari E	2 450	660	427	517	236	212	160	85	96	12	17	28
01 091 Vuosaari F	2 279	497	434	552	265	185	109	65	108	10	15	39
01 091 Vuosaari G	2 055	484	361	459	172	220	171	61	82	5	10	30
01 091 Vuosaari H	1 623	352	322	391	145	183	62	68	55	12	9	24
01 091 Östersundom	998	412	143	65	28	81	187	35	37	1	1	8
01 091 Ä-alue 090A	2 307	423	555	354	359	195	106	64	89	42	60	60

Lähde: Tilastokeskus, Statfin 24.5.2017.

Liitetaulukko 3. Puolueiden kannatus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain (osuus äänistä, %)

Kaikki ehdokkaat	Yhteensä	KOK	VIHR	SDP	VAS	PS	RKP	KESK	KD	Piraattipuolue	Femin. puolue	Muut puolueet
091 Helsinki	100	28,3	24,1	13,8	11,2	6,7	5,8	2,8	2,8	0,9	1,5	1,9
01 091 Kruununhaka A	100	38,8	27,5	6,1	7,5	2,4	9,4	2,5	1,3	1,0	2,0	1,4
01 091 Kruununhaka B	100	38,6	27,4	6,3	9,0	3,3	6,9	3,0	1,8	0,4	1,9	1,3
01 091 Kaartinkaupunki	100	50,1	16,6	3,9	3,1	2,2	18,8	1,9	0,8	0,3	1,5	0,8
01 091 Kamppi	100	42,2	26,1	5,1	6,8	3,4	9,4	1,6	1,5	1,5	1,5	1,0
01 091 Hietalahti	100	39,5	27,1	6,5	7,3	4,2	8,6	1,9	1,5	0,7	1,4	1,3
01 091 Lapinlahti	100	34,5	31,0	7,8	8,6	3,6	5,8	2,5	1,6	1,0	1,9	1,6
01 091 Punavuori A	100	34,1	29,3	7,4	7,6	3,1	10,1	2,4	1,2	1,1	2,3	1,4
01 091 Punavuori B	100	34,0	27,8	4,9	8,6	2,8	14,3	1,5	1,5	1,3	2,1	1,1
01 091 Eira	100	42,5	21,5	5,3	6,4	3,8	12,9	1,7	1,6	0,7	2,3	1,3
01 091 Ruoholahti	100	25,9	27,9	12,1	13,9	6,1	4,3	2,6	2,5	0,7	2,2	1,9
01 091 Jätkäsaari A	100	31,4	30,2	10,3	10,3	4,0	6,4	1,5	1,5	0,9	1,7	1,9
01 091 Jätkäsaari B	100	28,4	30,6	8,5	8,8	4,5	10,7	2,0	2,2	0,9	1,7	1,8
01 091 Ullanlinna A	100	37,4	23,6	5,0	7,5	2,7	16,6	2,2	1,1	1,0	1,6	1,3
01 091 Ullanlinna B	100	44,2	20,9	4,2	6,2	2,9	16,2	1,8	1,3	0,5	1,3	0,9
01 091 Ullanlinna C	100	43,6	19,9	4,5	6,2	2,4	18,3	2,1	0,6	0,4	1,3	0,8
01 091 Katajanokka	100	40,7	24,1	8,7	8,4	2,7	8,3	2,5	1,5	0,3	1,5	1,1
01 091 Sörnäinen	100	18,1	36,1	8,3	17,5	5,4	2,6	2,2	2,0	1,7	3,8	2,4
01 091 Merihaka	100	25,7	22,9	17,3	13,3	6,3	2,3	3,6	3,0	1,5	1,5	2,7
01 091 Kalasatama	100	28,3	36,0	9,8	10,1	3,6	2,9	2,1	1,5	2,0	1,9	1,8
01 091 Siltasaari	100	22,6	34,9	10,1	15,8	3,6	3,4	1,4	1,1	0,9	3,7	2,6
01 091 Linjat	100	16,7	31,3	11,9	18,5	5,1	3,7	3,0	2,1	1,1	3,8	3,0
01 091 Kallio A	100	17,3	36,8	9,6	17,0	4,7	3,7	1,5	1,9	1,6	3,9	1,9
01 091 Kallio B	100	14,1	35,4	10,1	21,0	3,9	2,8	2,1	2,0	1,7	4,1	2,9
01 091 Kallio C	100	16,2	36,9	7,8	21,3	4,1	2,8	1,7	1,7	1,8	3,6	2,2
01 091 Kallio D	100	14,1	39,1	7,6	20,4	3,5	2,7	1,3	1,4	2,0	5,2	2,6
01 091 Alppila A	100	14,2	33,9	10,0	21,9	5,8	2,0	2,0	2,5	1,5	3,2	3,0
01 091 Alppila B	100	15,6	34,3	9,2	21,9	4,5	3,1	1,7	1,4	2,0	3,9	2,4
01 091 Alppila C	100	16,0	35,9	10,9	19,6	4,0	3,3	1,8	2,0	1,9	2,6	2,2
01 091 Alppila D	100	22,3	38,0	9,0	13,7	4,2	3,4	2,6	1,2	1,3	2,3	2,0
01 091 Etu-Töölö A	100	48,6	21,7	5,6	5,1	2,5	11,3	2,0	0,6	0,5	1,2	0,8
01 091 Etu-Töölö B	100	40,6	28,8	7,1	6,1	3,4	7,6	1,7	0,9	0,6	1,4	1,8
01 091 Etu-Töölö C	100	43,1	26,1	5,4	6,6	2,5	10,2	2,1	1,2	0,6	1,5	0,9
01 091 Etu-Töölö D	100	38,7	27,3	5,6	7,5	3,1	10,3	2,3	1,3	1,0	2,0	0,8
01 091 Taka-Töölö A	100	37,8	27,8	7,3	7,8	4,3	7,7	2,3	1,6	0,5	1,2	1,7
01 091 Taka-Töölö B	100	45,0	21,9	5,9	7,0	2,9	10,5	2,3	1,4	0,4	1,4	1,3
01 091 Taka-Töölö C	100	32,0	30,6	7,0	9,6	3,5	8,9	2,9	1,2	0,9	2,2	1,3
01 091 Taka-Töölö D	100	34,0	30,4	7,4	8,0	3,4	8,3	2,5	2,2	0,7	1,7	1,5
01 091 Meilahti A	100	29,8	28,6	10,6	10,5	5,1	5,7	2,6	2,6	0,8	1,7	2,0
01 091 Meilahti B	100	31,7	29,6	9,4	9,1	4,8	6,7	2,7	1,9	0,9	1,7	1,6
01 091 Ruskeasuo	100	25,1	31,0	9,1	10,0	3,7	9,2	3,9	2,4	1,2	2,5	1,9
01 091 Pikku Huopalahti	100	26,2	23,9	15,0	12,6	6,6	6,0	3,2	2,8	0,7	1,2	1,7
01 091 Pasila A	100	17,8	28,6	15,4	15,7	6,3	3,9	2,5	4,7	1,7	1,5	2,0
01 091 Itä-Pasila	100	17,4	25,8	19,3	16,0	6,9	3,2	3,4	1,9	1,7	2,1	2,2

Liitetaulukko 3. Puolueiden kannatus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain
(osuus äänistä, %), *jatkuu...*

Kaikki ehdokkaat	Yh- teen- sä	KOK	VIHR	SDP	VAS	PS	RKP	KESK	KD	Piraatti- puolue	Femin. puo- lue	Muut puo- lueet
01 091 Pasila B	100	25,5	26,2	14,8	13,4	5,9	3,7	3,4	2,1	1,2	1,6	2,2
01 091 Hermann A	100	20,2	33,1	12,5	17,1	5,0	3,3	1,7	1,4	1,5	2,2	2,0
01 091 Hermann B	100	13,0	29,1	12,0	19,3	6,5	8,3	1,5	2,9	1,2	3,3	3,0
01 091 Vallila A	100	12,7	38,9	8,9	21,4	4,0	2,1	1,6	1,9	1,3	4,4	2,9
01 091 Vallila B	100	11,1	37,0	11,1	21,5	5,6	2,9	1,7	2,3	1,0	3,1	2,6
01 091 Toukola A	100	15,8	34,3	11,5	18,3	4,6	6,8	1,4	2,1	1,0	2,2	2,0
01 091 Toukola B	100	26,7	33,4	11,1	13,9	3,6	3,6	2,1	1,6	0,9	1,5	1,7
01 091 Kumpula	100	11,3	31,1	11,0	29,9	4,5	2,1	1,6	2,1	1,6	2,5	2,5
01 091 Käpylä A	100	15,1	34,1	13,9	19,7	4,5	3,2	2,6	1,5	0,6	2,4	2,5
01 091 Käpylä B	100	14,5	31,6	13,5	22,1	4,7	4,3	1,5	1,8	0,9	2,3	2,8
01 091 Koskela	100	14,4	23,9	19,3	19,1	7,2	2,8	2,3	3,6	1,2	2,9	3,4
01 091 Maunula A	100	21,2	20,3	18,2	14,0	8,4	3,9	3,5	2,9	0,9	1,5	5,4
01 091 Maunula B	100	21,5	22,6	16,3	15,3	6,6	4,1	2,7	3,2	0,8	2,2	4,7
01 091 Oulunkylä A	100	19,9	25,4	17,1	13,2	8,2	3,5	4,4	3,2	1,2	1,2	2,6
01 091 Oulunkylä B	100	32,2	22,6	14,5	10,0	6,7	4,7	4,2	2,4	0,5	0,9	1,3
01 091 Oulunkylä C	100	33,7	23,9	16,2	8,3	4,6	4,0	3,2	2,5	0,7	1,1	1,8
01 091 Veräjämäki	100	27,4	23,9	14,8	12,5	7,7	3,2	3,1	2,9	0,9	1,7	2,0
01 091 Etelä-Haaga A	100	26,4	30,6	12,0	11,3	5,6	5,2	2,8	2,8	0,5	1,2	1,6
01 091 Etelä-Haaga B	100	28,9	27,0	11,0	9,5	5,0	8,2	3,4	2,8	1,0	1,6	1,7
01 091 Etelä-Haaga C	100	26,9	28,6	8,7	8,9	4,6	9,4	4,6	2,8	1,1	1,8	2,6
01 091 Haaga	100	30,6	27,0	9,3	9,4	6,0	7,1	3,7	3,2	0,8	1,7	1,3
01 091 Pohjois-Haaga A	100	19,4	24,1	17,6	13,2	8,6	5,1	4,3	2,9	0,9	1,5	2,4
01 091 Pohjois-Haaga B	100	24,0	22,4	17,1	11,7	6,6	5,4	4,3	3,8	0,9	1,5	2,3
01 091 Lassila A	100	26,3	26,9	14,0	9,7	7,0	4,1	4,3	3,3	1,1	1,6	1,8
01 091 Lassila B	100	26,5	22,3	16,3	10,3	7,5	3,7	4,7	4,0	0,9	1,5	2,4
01 091 Munkkiniemi A	100	50,7	19,0	5,2	4,7	2,1	12,0	2,2	1,9	0,5	0,6	1,2
01 091 Munkkiniemi B	100	54,3	17,1	5,3	2,8	2,9	11,1	2,8	1,5	0,6	0,7	1,0
01 091 Munkkiniemi C	100	35,5	24,2	9,9	7,0	5,0	10,7	2,5	1,7	0,4	1,5	1,8
01 091 Munkkivuori A	100	33,1	25,8	10,2	7,9	4,0	10,2	2,4	3,0	0,4	1,4	1,9
01 091 Munkkivuori B	100	34,5	27,2	9,4	6,9	4,2	8,5	3,1	2,9	0,9	1,1	1,5
01 091 Lauttasaari A	100	38,4	24,0	5,7	5,1	3,7	15,5	2,6	1,6	0,6	1,4	1,2
01 091 Lauttasaari B	100	42,8	23,5	5,0	5,5	3,2	13,4	2,5	1,3	0,3	1,1	1,4
01 091 Lauttasaari C	100	38,5	26,7	6,5	6,5	3,6	11,3	2,1	1,1	0,8	1,3	1,6
01 091 Lauttasaari D	100	38,9	26,2	7,1	6,4	3,2	10,8	2,4	1,7	0,5	1,2	1,7
01 091 Lauttasaari E	100	55,0	15,8	5,9	2,5	3,8	11,1	2,8	1,4	0,4	0,4	1,0
01 091 Lauttasaari F	100	48,0	17,7	7,0	4,2	5,1	10,2	2,9	2,4	0,7	1,0	1,0
01 091 Konala A	100	29,7	19,2	14,5	8,5	10,5	5,0	3,9	3,7	1,3	1,5	2,2
01 091 Konala B	100	28,8	19,5	17,6	8,6	9,7	4,2	3,6	3,5	0,9	1,3	2,3
01 091 Kannelmäki A	100	18,3	24,6	20,2	11,2	8,1	5,0	3,8	4,3	0,8	1,4	2,4
01 091 Kannelmäki B	100	20,7	19,5	19,8	13,0	10,0	3,6	3,8	4,3	0,9	1,1	3,5
01 091 Kannelmäki C	100	26,3	19,9	18,0	9,7	8,6	7,2	3,1	3,1	1,0	1,3	1,9
01 091 Kannelmäki D	100	19,5	19,8	21,4	13,2	8,9	4,1	3,3	5,0	1,2	0,7	3,1
01 091 Maununneva A	100	35,5	19,1	15,0	7,6	8,0	4,4	4,3	2,7	0,9	0,9	1,5
01 091 Malminkartano A	100	16,2	25,6	20,8	11,7	10,4	3,1	3,8	4,2	0,9	1,2	2,1

Liitetaulukko 3. Puolueiden kannatus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain
(osuus äänistä, %), jatkuu...

Kaikki ehdokkaat	Yht- een- sä	KOK	VIHR	SDP	VAS	PS	RKP	KESK	KD	Pi- raat- tipuo- lue	Fe- min. puo- lue	Muut puo- lueet
01 091 Malminkartano B	100	19,1	21,8	17,1	13,8	9,7	3,4	3,4	5,8	1,3	1,5	3,2
01 091 Maununneva B	100	28,6	21,4	18,8	8,4	8,5	4,6	3,4	2,7	0,9	0,6	2,2
01 091 Länsi-Pakila	100	49,4	17,7	10,8	6,0	4,1	5,2	3,2	1,8	0,5	0,6	0,8
01 091 Pakila	100	51,1	17,9	10,3	4,0	5,2	4,1	3,0	2,3	0,6	0,5	1,0
01 091 Itä-Pakila	100	45,3	17,6	11,2	5,6	6,5	5,0	3,8	2,3	0,6	1,1	1,1
01 091 Paloheinä	100	48,3	18,0	11,9	4,1	5,1	3,8	3,9	2,9	0,5	0,6	0,9
01 091 Torpparinmäki	100	38,2	20,2	13,5	9,1	7,6	2,5	3,5	2,8	0,8	0,5	1,2
01 091 Viikki A	100	23,2	35,7	8,9	10,1	5,5	4,1	6,4	2,2	0,9	1,3	1,8
01 091 Viikki B	100	19,4	33,4	13,1	11,7	6,6	2,3	4,4	4,2	0,9	1,4	2,6
01 091 Viikki C	100	25,2	30,3	13,2	11,1	6,7	2,3	3,6	3,3	0,8	1,6	1,9
01 091 Pukinmäki A	100	24,2	19,4	21,3	10,1	9,8	2,6	4,9	4,7	0,7	0,8	1,6
01 091 Pukinmäki B	100	17,2	19,6	22,2	14,5	9,9	3,1	3,7	5,1	1,4	1,1	2,3
01 091 Pihlajisto	100	17,7	20,5	21,4	14,2	10,3	2,8	3,7	4,5	1,2	1,4	2,5
01 091 Pihlajamäki A	100	18,4	19,4	23,6	14,0	8,6	2,7	3,5	5,1	1,1	1,1	2,5
01 091 Pihlajamäki B	100	19,5	18,1	20,8	15,0	11,2	2,2	3,6	5,1	1,1	1,5	2,0
01 091 Ala-Malmi A	100	23,9	15,8	21,6	10,8	10,9	2,9	4,4	4,5	1,6	0,9	2,7
01 091 Ala-Malmi B	100	22,5	16,3	20,4	11,7	11,0	2,6	5,0	6,3	0,9	1,7	1,6
01 091 Ylä-Malmi A	100	15,1	16,2	24,9	16,6	11,1	3,0	3,7	5,0	0,8	1,2	2,5
01 091 Ylä-Malmi B	100	19,0	18,0	21,0	12,9	13,4	3,5	3,4	4,1	1,3	1,1	2,3
01 091 Tapaninvainio	100	38,8	15,3	17,3	5,8	7,6	4,5	4,0	4,4	0,3	0,3	1,7
01 091 Tapaninkylä	100	33,6	17,6	17,4	6,2	10,0	4,6	4,0	4,1	0,4	0,7	1,5
01 091 Tapanila A	100	24,6	23,5	15,1	11,7	8,8	5,3	3,6	3,6	1,0	0,9	1,9
01 091 Tapanila B	100	16,2	19,3	22,3	13,7	12,2	2,7	4,1	4,8	0,8	1,1	2,9
01 091 Siltamäki	100	21,9	19,2	19,7	10,4	11,5	3,4	4,8	3,9	1,4	1,2	2,6
01 091 Suutarila	100	27,8	15,6	22,2	8,5	12,5	2,7	3,8	4,6	0,5	0,4	1,4
01 091 Töyrynummi	100	28,8	15,5	19,2	9,2	12,4	3,3	4,0	4,6	0,7	0,9	1,4
01 091 Tapulikaupunki A	100	21,3	16,6	19,2	14,4	11,4	3,3	4,0	5,3	1,3	1,0	2,3
01 091 Tapulikaupunki B	100	22,5	17,8	21,1	13,2	10,7	2,7	3,1	4,2	1,2	1,4	2,1
01 091 Puistola	100	34,0	16,3	17,0	9,2	9,5	3,6	4,2	3,8	0,4	0,6	1,4
01 091 Heikinlaakso	100	32,4	14,3	19,4	8,5	10,8	2,5	3,6	4,4	1,0	0,9	2,2
01 091 Jakomäki A	100	17,0	16,8	19,6	13,3	16,9	2,2	3,7	5,1	1,8	0,8	3,0
01 091 Jakomäki B	100	14,1	10,2	31,7	14,3	15,7	1,9	3,9	4,6	0,7	0,2	2,7
01 091 Kulosaari	100	44,0	20,0	5,5	6,5	3,6	15,0	2,1	1,0	0,7	0,7	1,0
01 091 Herttoniemi A	100	15,4	33,6	13,6	16,8	6,4	4,4	1,8	2,3	1,0	2,4	2,4
01 091 Herttoniemi B	100	18,1	19,9	18,5	17,9	9,5	4,1	1,4	3,8	0,7	1,7	4,2
01 091 Roihuvuori A	100	16,1	30,1	17,0	14,9	8,0	3,4	2,1	2,7	0,6	1,8	3,3
01 091 Roihuvuori B	100	12,5	30,1	21,4	16,5	8,0	2,2	1,7	3,0	0,7	2,6	1,5
01 091 Herttoniemenranta A	100	24,5	22,7	17,6	15,9	7,1	3,8	2,3	2,9	0,6	0,9	1,7
01 091 Herttoniemenranta B	100	28,9	24,3	13,9	13,7	7,0	3,6	2,0	2,8	0,8	1,0	2,0
01 091 Tammisalo	100	57,5	16,2	7,8	3,2	4,8	5,3	1,6	1,7	0,2	0,5	1,2
01 091 Vartioharju A	100	32,0	19,2	19,2	6,9	8,5	6,7	2,0	3,1	0,6	0,6	1,3
01 091 Vartioharju B	100	34,7	17,2	16,9	9,7	11,1	4,4	1,6	2,4	0,5	0,5	1,0
01 091 Puotila	100	21,2	20,2	21,0	12,9	9,2	6,4	2,3	3,2	0,7	1,3	1,8

Liitetaulukko 3. Puolueiden kannatus Helsingin kunnallisvaaleissa 2017 äänestysalueittain
(osuus äänistä, %), jatkuu...

Kaikki ehdokkaat	Yht- een- sä	KOK	VIHR	SDP	VAS	PS	RKP	KESK	KD	Pi- raat- tipuo- lue	Fe- min. puo- lue	Muut puo- lueet
01 091 Puotinharju	100	18,5	20,2	20,2	12,4	13,8	3,1	2,6	4,3	1,0	1,6	2,4
01 091 Myllypuro A	100	19,9	16,9	26,3	12,2	10,9	3,0	3,1	4,1	0,7	0,7	2,3
01 091 Myllypuro B	100	17,0	20,4	22,0	16,1	10,4	2,7	3,0	4,4	0,7	1,0	2,5
01 091 Myllypuro C	100	23,4	20,7	22,1	10,2	7,8	6,2	2,7	4,0	0,5	0,4	2,0
01 091 Marjaniemi	100	46,5	13,2	14,6	7,6	5,9	4,4	2,7	3,0	0,5	0,8	0,8
01 091 Itäkeskus	100	19,9	21,2	21,2	12,7	9,9	4,6	2,7	3,4	0,9	1,7	2,1
01 091 Pitäjänmäki A	100	28,0	25,2	13,8	8,4	8,9	4,1	3,3	3,3	1,3	1,2	2,6
01 091 Pitäjänmäki B	100	27,3	20,8	18,8	8,4	9,2	4,4	3,0	3,7	1,0	1,8	1,7
01 091 Pitäjänmäki C	100	24,1	27,4	15,3	10,4	6,4	4,8	3,8	2,7	1,2	1,3	2,7
01 091 Kontula A	100	17,1	11,0	30,2	13,2	14,8	3,1	2,3	5,5	0,3	0,4	2,2
01 091 Kurkimäki	100	13,0	17,2	26,5	15,8	13,9	2,6	3,0	3,5	1,0	1,0	2,7
01 091 Kontula B	100	16,0	10,8	28,7	14,2	12,1	3,7	3,3	5,9	1,0	1,1	3,2
01 091 Mellunkylä	100	22,8	16,2	24,5	10,2	14,4	4,0	1,8	3,3	0,6	0,5	1,8
01 091 Kontula C	100	14,3	14,6	27,1	15,9	12,2	4,3	2,7	3,9	1,0	0,8	3,4
01 091 Vesala A	100	18,7	16,8	25,1	12,3	12,8	4,0	2,3	5,0	0,7	0,6	1,8
01 091 Vesala B	100	17,1	15,3	26,7	13,4	14,4	2,2	1,9	5,0	0,6	0,8	2,5
01 091 Mellunmäki A	100	19,6	12,2	28,3	11,0	13,0	4,0	3,9	4,9	0,6	0,7	1,8
01 091 Mellunmäki B	100	20,9	15,7	26,5	10,8	12,0	3,5	2,8	5,0	0,9	0,4	1,6
01 091 Kivikko	100	14,7	18,6	23,2	12,5	16,4	3,3	2,4	4,3	0,8	1,2	2,9
01 091 Laajasalo A	100	40,8	19,2	10,6	7,8	6,2	6,8	2,9	2,6	0,8	0,5	1,9
01 091 Laajasalo B	100	25,3	21,7	16,0	11,4	8,0	6,1	2,6	4,1	1,3	1,1	2,5
01 091 Yliskylä	100	36,0	18,5	15,6	8,4	6,1	5,3	3,5	3,7	0,5	0,8	1,5
01 091 Jollas	100	48,0	17,5	9,7	6,3	5,5	5,6	2,2	2,4	0,4	0,8	1,7
01 091 Kruunuvuorenranta	100	30,4	27,6	12,9	11,8	6,6	2,3	1,9	1,9	1,7	1,5	1,4
01 091 Santahamina	100	39,9	24,7	4,5	2,8	17,4	1,7	3,9	3,4	0,6	1,1	-
01 091 Suomenlinna	100	24,2	34,0	12,9	15,1	3,8	1,7	1,7	1,9	1,0	3,6	0,2
01 091 Vuosaari A	100	19,8	20,9	20,0	14,1	10,6	4,6	2,0	3,4	0,9	1,2	2,5
01 091 Vuosaari B	100	18,5	17,7	23,0	13,2	12,0	4,5	2,9	4,5	0,7	1,2	1,8
01 091 Vuosaari C	100	30,6	19,0	18,8	8,7	9,7	3,5	3,7	3,4	0,7	0,4	1,5
01 091 Vuosaari D	100	36,0	18,6	17,9	6,8	6,4	4,8	4,1	3,4	0,3	0,4	1,3
01 091 Vuosaari E	100	26,9	17,4	21,1	9,6	8,7	6,5	3,5	3,9	0,5	0,7	1,1
01 091 Vuosaari F	100	21,8	19,0	24,2	11,6	8,1	4,8	2,9	4,7	0,4	0,7	1,7
01 091 Vuosaari G	100	23,6	17,6	22,3	8,4	10,7	8,3	3,0	4,0	0,2	0,5	1,5
01 091 Vuosaari H	100	21,7	19,8	24,1	8,9	11,3	3,8	4,2	3,4	0,7	0,6	1,5
01 091 Östersundom	100	41,3	14,3	6,5	2,8	8,1	18,7	3,5	3,7	0,1	0,1	0,8
01 091 Ä-alue 090A	100	18,3	24,1	15,3	15,6	8,5	4,6	2,8	3,9	1,8	2,6	2,6

Lähde: Tilastokeskus, Statfin 24.5.2017.

Liitetaulukko 4. Äänestäminen eri koulutustason alueilla Helsingissä kunnallisvaaleissa 2017
(*Kolme suosituinta puoluetta eri alueluokissa / koulutusviidenneksissä on taulukossa lihavoituna*)

	Koulutusviidennes, äänestysprosentti				
	Alin (n= 5)	Toiseksi alin (n= 7)	Keskimmäinen (n= 7)	Toiseksi korkein (n= 7)	Korkein (n= 7)
Äänestysprosentti	53,2	58,4	65,3	67,6	72,3
Kokoomus	23,2	24,0	26,8	26,3	41,4
SDP	22,5	18,2	13,8	10,6	6,7
Keskusta	3,0	3,8	2,6	2,5	2,4
Vihreät	17,3	21,1	25,6	29,7	23,6
Perussuomalaiset	11,2	9,2	6,5	4,8	3,4
Vasemmistoliitto	11,1	11,4	13,0	13,4	6,5
RKP	4,3	3,7	4,4	5,4	11,1
KD	4,0	4,1	2,7	2,1	1,6
Piraattipuolue	0,7	1,0	1,0	1,0	0,6
Feministinen puolue	0,8	1,2	1,6	2,2	1,4
Muut puolueet	1,9	2,4	2,1	2,0	1,3

Tekijä(t) Keskinen Vesa & Lahti Tero & Niemi Ilkka & Stjernberg Mats & Suolahti Ida		
Nimike Pormestaria valitsemassa Vuoden 2017 kunnallisvaalit Helsingissä		
Julkaisija (virasto tai laitos) Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot	Julkaisuaika 2017	Sivumäärä, liitteet 41 s., 4 liitettä
Sarjan nimike Tutkimuskatsauksia - Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot		Osanumero 2017:1
ISSN(painettu) 2489-4125 ISSN(verkossa) 2489-4133	ISBN(painettu) 978-952-331-312-5 ISBN(verkossa) 978-952-331-313-2	Kieli fin, swe, eng
Tiivistelmä Tässä julkaisussa tarkastellaan vuoden 2017 kuntavaaleja erityisesti Helsingin näkökulmasta. Vaalit olivat Helsingissä poikkeukselliset, sillä niissä valittiin ensimmäistä kertaa pormestari. Kaikkien kahdeksan eduskuntapuolueen pormestariehdokkaat valittiinkin valtuustoon. Suomen kuntavaalien historian suurimman henkilökohtaisen äänimäärän sai kokoomuksen Jan Vapaavuori. Vaalit järjestettiin ensimmäistä kertaa keväällä uuden kuntalain mukaisesti. Äänestysaktiivisuuden ja äänestyskäyttäytymisen lisäksi julkaisussa käsitellään kaupunginvaltuuston koostumusta ja valtuutettujen asuinpaikkajakaumaa. Suomen 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi esitetään historiallinen katsaus vuosien 1918 ja 1968 vaaleihin. Helsingin äänestysprosentti kevään 2017 kuntavaaleissa oli 61,8 %. Äänestysprosentti nousi hieman edellisistä vuoden 2012 kuntavaaleista, joissa se oli 57,4 %. Edellisen kerran yli 60 % äänestysaktiivisuuteen päästiin vuonna 1992. Koko maan äänestysprosentti oli 58,9 %. Vaaleissa eniten ääniä (28,3 %) ja siten myös eniten valtuustopaikkoja (25 paikkaa) sai kokoomus. Sen, samoin kuin toiseksi suurimman puolueen vihreiden (24,1 % äänistä ja 24 valtuustopaikkaa), kannatus kasvoi edellisistä vaaleista. Uusina puolueina valtuustoon nousivat feministinen puolue 1,5 % äänimäärällä ja piraattipuolue 0,9 % äänimäärällä. Molemmat saivat yhden paikan valtuustossa. Kommunistinen puolue putosi valtuustosta. Eri kaupunginosien välillä oli suuria eroja äänestysaktiivisuudessa. Aktiivisimmalla äänestysalueella Paloheinässä äänestysprosentti oli 81,2 %, hiljaisimmalla äänestysalueella Kontula C:ssä 41,1 %. Äänestysaktiivisuuteen vaikutti alueen sosioekonominen status. Puolueiden kannatus vaihteli alueittain sosioekonomisen rakenteen mukaisesti. Alimman tulotason alueilla äänet jakautuvat selvästi tasaisemmin eri puolueiden välillä kuin korkeimman tulotason alueilla, joilla kokoomuksen suosio on ylivoimainen. Vihreiden kannatus näyttää vaihtelevan enemmän koulutustason mukaan kuin tulotason mukaan. Vaaleissa ehdolla oli yhteensä 1 084 henkilöä. Valtuutettujen asuinpaikat painottuvat kantakaupunkiin. Suurimmat asuinalueet, joista asuvista ei valittu yhtään valtuutettua kaupunginvaltuustoon vuoden 2017 vaaleissa, ovat Kannelmäki (14 000 asukasta) ja Pihlajamäki (12 500 asukasta). Yleisesti ottaen valtuutetut asuvat varsin hyväosaisilla alueilla.		
Asiasanat Helsinki, vaalit, kunnallisvaalit, suurpiirit, peruspiirit, puolueet, kannatus, äänestysaktiivisuus, pormestarit, poliittinen historia		
Hinta hinnaston mukaan	Jakelu puh. 09 310 36293	

PORMESTARIA VALITSEMASSA

VUODEN 2017 KUNNALLISVAALIT HELSINGISSÄ

Nykyään vaalien äänestystulokset esitellään lehdissä ja eri medioiden nettisivuilla heti vaalien jälkeisenä päivänä. Tässä julkaisussa esitetyt äänestystulokset perustuvat tarkastettuihin lopullisiin ääniin. Helsingin alueellisia äänestystuloksia analysoidaan monien väestön rakennetta ja sosioekonomista asemaa kuvaavien muuttujien kautta. Lisäksi esitellään pitkiä aikasarjoja helsinkiläisten äänestämisestä.

Kevään 2017 kunnallisvaalit olivat Helsingissä myös pormestarivaalit. Muita poikkeuksellisia kunnallisvaaleja ovat olleet muun muassa itsenäisyyden ajan ensimmäiset vuoden 1918 vaalit sekä vuoden 1968 vaalit, joita myös esitellään tässä julkaisussa.

Julkaisutilaukset

p. 09 310 36293

Internet

www.hel.fi/kaupunkitieto